

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS KALBA, PASAKYTA VISUOMENEI 2001 METŲ RUGSĖJO 14 DIENĄ

Esame liudininkai kraupios tragedijos, ištikusios Jungtines Amerikos Valstijas. Iki šiol neregėtas teroras nusinešė tūkstančius nekaltų gyvybių. Šiomis dienomis mūsų, Lietuvos žmonių, širdys - drauge su žuvusiųjų artimaisiais, drauge su Amerikos žmonėmis. Rugsėjo Vienuoliktoji sukretė ir pakeitė pasaulį. Šias permainas reikia gerai suvokti ir mums, Lietuvos piliečiams.

Per vieną dieną mūsų pasaulis tapo trapesnis, labiau pažeidžiamas, nes pasirodė pažeidžiama net galingiausia pasaulio valstybė. Organizuotas terorizmas prasiveržė kaip visa griauanti blogio jėga. Jis paskelbė karą - karą Amerikos laisvei ir demokratijai, karą mūsų laisvei ir demokratijai, karą Vakarų civilizacijai ir jos vertybėms. Ir ne tik. Rugsėjo Vienuoliktoją mestas lemtingas iššūkis visoms pasaulio civilizacijoms, taikiam jų gyvenimui, mestas iššūkis žmonijos žmoniškumui.

Tai sudėtingas "pilkasis" karas - be aiškių taisyklių ir fronto linijų. Jį nelengva kariuoti. Nelengva kovoti su priešu, kuris pamina visus žmoniškumo principus, kuris nevertina nei kitų, nei savo gyvybės. Tačiau šį karą pasaulis turi laimėti. Terorizmas nėra beformis ir beveidis. Privalu išaiškinti ir nubausti tiek nusikaltėlius, tiek jų globotojus. To reikalauja ne kerštas, bet teisingumas. Jei teisingumas šiandien pralaimėtų, būtų pakirstas ir tikėjimas žmoniškumu, būtų pakirstas mūsų pasitikėjimas savimi.

Kartoju: būtina atskirti teisingumą nuo keršto. Nes tie, kurie pradėjo karą, tikisi keršto. Jie patys tiki, kad teroro aktais keršija Amerikai už tariamus jos nusikaltimus.

Šiandien kiekvienas turime paklausti savęs: ar tikime tuo, ką mums sako teroristai ir jų gynėjai, kad Amerika ir NATO iki šiol klydo ir dabar turėtų sumokėti už tariamas savo klaidas? Tai esminis klausimas. Su juo susijęs mūsų tikėjimas pamatinėmis bendro gyvenimo vertybėmis - laisve,

demokratija, pagarba žmogui, jo teisėms ir gyvybei. Nuo mūsų atsakymo į šį klausimą priklauso, kokiam vertybių pasauliui save priskiriame, kokiame pasaulyje norime gyventi. Jei renkamės Vakarų, kartu ir bendražmogiškų, vertybių pasaulį, turime jį apginti. Apginti kartu su Amerika ir Europa.

Ir ne tik apginti. Bendrosiomis žmonių vertybėmis šiandien būtina kuo plačiau grįsti tarptautinę politiką. Šias vertybes turime stiprinti ir skleisti, nes nenorime gyventi pasaulyje, kuriame žmogus pažemintas, o jo gyvybė nuvertinta.

Žinome, kad tiek pasaulyje, tiek ir Lietuvoje yra žmonių, įtariai vertinančių Amerikos politiką.

Iš netolimos praeities pažįstame griauančią didžiųjų totalitarinių valstybių ekspansiją. Patys esame ją patyrę. Tokia ekspansija pavergia mažesnes tautas, sukelia karus.

Tačiau demokratijos plėtra nėra tokia: ji skleidžia vertybes, bet nepavergia valstybių ir žmonių. Amerika - neabejotina demokratijos plėtros vadovė. Jungtinės Valstijos stabilizuoja dabarties pasaulį, daro jį saugesnį, pažangesnį ir atviresnį. Drauge su Amerika šiandien bendroje transatlantinėje erdvėje demokratijos vertybes gina Europos Sąjunga. Tikiu, kad prie jų prisidės ir kitos šalys, kartu ir Rusija. Šiandien turime imtis daugiau atsakomybės už bendrą ateitį. Iki šiol buvome linkę manyti, kad tik Amerika turi saugoti mus. Tačiau kai Amerika kviečia mus ginti demokratijos, per dažnai imame galvoti tik apie savo interesus. Po Rugsėjo Vienuoliktosios dar labiau tapo aišku, jog kartu su Amerika turime būti ne tik Bosnijoje ir Kosove, bet visur, kur gresia pavojus žmogaus teisėms ir laisvėms.

Todėl mūsų valstybė jau dabar privalo būti pasiruošusi kartu su NATO šalimis gintis ir ginti demokratinį pasaulį, veikti kaip Amerikos ir NATO sąjungininkė. Turime įvertinti, kiek išteklių turime ir galime

LR Prezidentas Valdas Adamkus su JAV Aplinkos apsaugos agentūros administratore Christine Witman Washington D.C.

D. G. Barysaitės nuotr.

skirti tokiai gynybai stiprinti.

Trapiame dabarties pasaulyje yra pažeidžiama ir Lietuva. Tad mūsų saugumui reikia naujų iniciatyvų. Su terorizmo apraiškomis ir organizuotais nusikaltimais turime išmokti kovoti efektyviai - pasitelkę visą įstatymų galią, visas administracines priemones. Mūsų teisėsauga privalo tapti veiklesnė, atsakingesnė ir daug reiklesnė pati sau - nepakanti savo pareigūnų aplaidumui ir nesąžiningumui. Šiandien būtina sustiprinti krašto žvalgybą ir kontržvalgybą.

Negalime daugiau toleruoti anoniminių grasinimų. Turime griežčiau kovoti su nusikaltėliais, naudojančiais internetą ir kitas šiuolaikines technologijas.

Šie siūlymai jokių būdu nereiškia, kad mūsų visuomenė turėtų gyventi karo sąlygomis. Lietuva - ne ta valstybė, kuriai šiandien reikalinga ypatingoji padėtis. Turime gyventi ramiai - nebaugindami patys savęs, neskleisdami abejonių mūsų pasirinkto laisvės kelio teisingumu. Priešingai - Rugsėjo Vienuoliktosios akivaizdoje privalome sutelkti krašto politinę valią, suvienyti visuomenės jėgas tam, kad

sutvirtintume Lietuvos demokratiją, kad greičiau pasiektume didesnės šalies pažangos ir tautos gerovės. Juk ne kas kita, o mūsų pilietinis solidarumas, mūsų bendras ryžtas susikurti garbingą ir visavertį gyvenimą savo tėvynėje yra patikimiausi Lietuvos saugumo garantai.

Šiandien gedulo diena. Kartu su Europos ir viso

pasaulio žmonėmis reiškiamo gilią užuojautą Amerikos tautai. Kartu liekame įsitikinę, kad ši tragedija nesuilpnino Amerikos. Priešingai - sustiprėjome mes visi, sustiprėjo visas civilizuotas pasaulis. To teroristai negalėjo tikėtis. Tai viltingas ženklas, kad jie bus įveikti, kad žmoniškumas pasaulyje bus apgintas.

PENKIŲ PREZIDENTŲ PAREIŠKIMAS

Talinas, rugsėjo 18 d. (BNS). Trijų Baltijos šalių, taip pat Lenkijos ir Suomijos prezidentai Taline paskelbė bendrą pareiškimą, remiantį Jungtines Valstijas kovoje su tarptautiniu terorizmu.

Pareiškimą pasirašė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga, Estijos prezidentas Lennartas Meris, Suomijos prezidentė Tarja Halonen ir Lenkijos prezidentas Aleksandras Kwasniewskis.

"Prezidentai griežtai smerkia barbarišką terorizmo aktą, įvykdytą prieš JAV. Mes sutariame, kad šie teroristiniai aktai yra puolimas prieš visų civilizuotų tautų teises ir

laisves", - teigiama pareiškime, kuris buvo paskelbtas per bendrą spaudos konferenciją.

Prezidentai išreiškė solidarumą su JAV ir patvirtino, kad remia kovą su terorizmu.

Per praėjusią savaitę Niu-jorke ir Vašingtone įvykdytus teroro išpuolius, kurių metų sugriuvo du Pasaulio prekybos centro dangoraižiai bei sudegė dalis JAV Gynybos departamento pastato, žuvo tūkstančiai žmonių.

Per spaudos konferencija Lenkijos prezidentas A. Kwasniewskis išreiškė tvirtą savo šalies paramą Baltijos šalių narystei NATO.

Lenkija prie sąjungos prisijungė 1999 metais.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS VADOVAS Į MASKVĄ

Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas rugsėjo 20 d. vyksta vienos dienos darbo vizito į Maskvą. Vidurdienį vietos laiku Mytyščiuose jis atidarys parodą "Lietuvos eksportas", vėliau susitiks su Maskvos srities gubernatoriumi Borisu Gromovu. Po pietų A. Brazauskas dalyvaus verslo forume, susitiks su Rusijos energetikos ministru Igoriu Jusufovu. Vakare Lietuvos ambasadoje Maskvoje vyks priėmimas, skirtas diplomatinėms santykių užmezgimo tarp Lietuvos ir Rusijos 10-ties metų sukakčiai. Po priėmimo vyks Lietuvos premjero ir Rusijos ministro pirmininko Michailo Kasjanovo susitikimas.

Pasak Vyriausybės spaudos tarnybos pranešimo, pagrindinės A. Brazauskos susitikimų su aukštais Rusijos pareigūnais temos Maskvoje - transportas ir tranzitas, energetika, ekonominis bendradarbiavimas, Lietuvos bendradarbiavimas su Karaliaučiaus sritimi. Šios temos preliminariai buvo aptartos vykusiame A. Brazauskos susitikime su Rusijos transporto ministru Sergejumi Franku.

Valdas Adamkus pasirašė dekretą, kuriuo, išvykus A. Brazauskui, pavedė laikinai premjero pareigas eiti finansų ministrei Daliai Grybauskaitėi.

POLITIKŲ TURTAI

Prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma pretenduoja tapti labiausiai išlaidaujanti politikų šeima, rodo praėjusių metų turto ir pajamų deklaracijos.

Galutinės politikų bei Seimo narių turto ir pajamų deklaracijos rodo, kad praėjusiais metais šalies vadovo šeima išleido visas gautas pajamas - 395 tūkst. litų bei išleido 65 tūkst. litų iš santaupų.

Pagal deklaracijų duomenis, buvę premjerai Andrius Kubilius ir Rolandas Paksas praėjusiais metais išleido tiek pat, kiek ir uždirbo.

Turtingiausiu Seimo nariu laikomam Viktorui Uspakichui iš ankščiau deklaruotų daugiau nei 60 mln. litų liko daugiau nei 59 mln. litų.

Seimo pirmininko Artūro Paulausko turtas per metus išaugo beveik 140 tūkst. litų - prasidedant 2001-iesiems jis turėjo turto už 582, 399 litų.

Konservatorių vado Vytauto Landsbergio turtas per metus sumažėjo daugiau nei 100 tūkst. litų. Be to, pasak "Respublikos", buvęs Seimo pirmininkas išleido ir visas savo gautas pajamas - beveik 200 tūkst. litų.

Dienraščio teigimu, konservatorių gretose buvo ir narių, pavyzdžiui, buvusi Seimo narė Elena Petrošienė bei dabartinė Seimo Konservatorių frakcijos narė Rasa Juknevičienė, kurių turto vertė praėjusių metų pabaigoje sudarė nulį.

Beveik dvigubai praturtėjo buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šeima - 2000-ųjų metų pradžioje jų turtas sudarė 256 085 litus, o po metų išaugo iki 565 432 litų.

Pagal deklaraciją, viešbučio "Lietuva" padalinio administratore dirbanti politikos žmona Nijolė Vagnorienė 2000-aisiais gavo 433 116 litų, o turto įsigijo už 407 364 litus.

Vienas turtingiausių kairiosios frakcijos narių yra Alfonsas Macaitis, kurio turtas per 2000-uosius metus padidėjo nuo 3,241003 iki 3,305499 mln. litų.

Socialdemokratų vadai Vytenis Andriukaitis ir Česlovas Juršėnas savo deklaracijose atitinkamai yra įrašę daugiau kaip 190 ir 240 tūkst. litų.

Suvienytų krikščionių demokratų lyderio Kazio Bobelio, kurio paties turtas įvertintas 2,28 mln. litų, žmonos turtas įvertintas daugiau kaip 400 tūkst. litų.

Seimo vicepirmininko Artūro Skardžiaus žmona, tapusi ankstesnės vyro darbovietės "Vilniaus vaisiai ir daržovės" savininke, praėjusių metų pabaigoje turėjo daugiau kaip 1 mln. litų.

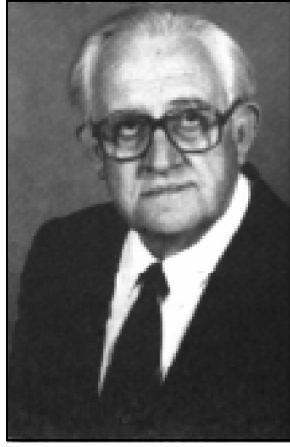
SAUGUMO TARYBOS POSĖDIS

Rugsėjo 19 d. Prezidentūroje vyko Valstybės gynimo tarybos posėdis. Jį surengti prezidentas Valdas Adamkus nusprendė praėjusį ketvirtadienį, grįžęs į Lietuvą po teroro išpuolių JAV.

Posėdyje buvo kalbama apie teroristinius veiksmus bei jų prevenciją, krizinių situacijų valdymą, taip pat su tuo susijusius teisės aktus, kuriuos reikėtų priimti ar tobulinti.

Pagal Lietuvos Konstituciją, Valstybės gynimo taryba svarsto ir koordinuoja svarbiausius valstybės gynimo klausimus.

Į prezidento vadovaujamos tarybos sudėtį įeina Seimo pirmininkas, premjeras, krašto apsaugos ministras ir kariuomenės vadas. Paprastai tarybos posėdžius dar kviečiami Vidaus bei Užsienio reikalų ministerijų, Valstybės saugumo departamento, Seimo Užsienio reikalų ir Nacionalinio saugumo komitetų vadovai.

Algirdas Pužauskas

Šių metų rugsėjo 11 diena liks Amerikos istorijoje, kaip viena baisiausių dienų. Nežinomi teroristai, pagrobę keturis civilinės aviacijos daugiaviečius lėktuvus, savižudiškai puolė simboliškai svarbias vietas. New Yorke lėktuvai smogė vienas po kito į du Pasaulio Prekybos Centro dangoraižius, juos padegdami ir susprogdindami, palaidodami tūkstančius į darbą susirinkusių žmonių. Vienas lėktuvas smogė ir atsimušė į šiaurinę pastato bokštą, 110 aukštų pastatą 8 val. 45 min. Antras lėktuvas kirtė į antrąjį bokštą po 18 minučių. Trečias keleivinis lėktuvas pasiekė sostinę Vašingtoną ir žemai skrisdamas atsimušė į milžinišką Pentagono pastatą, didžiausios karinės pasaulio galybės kariuomenės centrą, sugriaudamas ir padegdamas svarbią jo dalį. Vyriausybės įstaigos tuoj paskelbė pavojaus stovį. Visuose Amerikos oro uostuose buvo sustabdytas lėktuvų pakilimas. Prezidentas G.W. Bush, teroristų puolimui prasidėjus buvo Sarasotoj, Floridoj. Iš ten jis buvo perkeltas į Louisianos karinės aviacijos bazę. Iš ten pervežtas į Strateginės Oro Komandos bazę Nebraskoje, kur yra JAV branduolinių ginklų komandos centras. Čia prezidentas įsakė susirinkti Valstybinei Saugumo tarybai. Jis pranešė, kad teroristai pradėjo Amerikos puolimą. Pažadėjo išaiškinti, kas tai padarė ir pažadėjo teroristus nubausti, kur jie bebūtų.

Ketvirtas ore pagrobtas teroristų lėktuvas dėl nežinomų priežasčių pasuko į Pensilvaniją, tačiau nukrito 80 mylių nepasiekęs Pittsburgo miesto sudužo ir sudegė. Čia žuvo 38 keleiviai, du lakūnai ir 5 lėktuvo patarnautojai. Puolimams prasidėjus Europos keleiviniai lėktuvai, pakilę skristi į Ameriką, buvo atšaukti. Jie apsisuko ir grįžo į savo oro uostus. Kai kurie lėktuvai buvo nukreipti į Kanadą.

Tragedija suvienijo amerikiečius

Europos Sąjungos šalių premjerai ir prezidentai visi

TERORISTAI PUOLĖ AMERIKĄ

pareiškė Amerikos vyriausybei savo apgailestavimą ir pažadėjo paramą, jei ji būtų reikalinga, aiškinant teroristų kilmę. Užuojautos telegramą atsiuntė popiežius Jonas Paulius II, sakydamas, kad jis skuba išreikšti pasibaisėjimą dėl nekaltų žmonių žudynių, kurių pareikalavo nežmoniški teroro puolimai. Popiežius pareiškė kad jis meldžiasi už prezidentą ir piliečius šį tamsų tragišką momentą.

Amerikiečiai labai pasipiktino teroristų elgesiu. Šalia reikalavimų atkeršyti žmonės parodė ir nemažą vieningumą. Parduotuvėse labai perkamos valstybinės vėliavos, ligoninės pilnos žmonių siūlančių savo kraują sužeistiesiems. Religijų vadai džiaugiasi, kad bažnyčios ir koplyčios sutraukė daugiau žmonių, daugiau dalyvauja pamaldose. Didžiosios Britanijos vyriausybė sukviėtė parlamento narius nepaprastai sesijai, nors atostogos dar turėjo tęstis visą mėnesį. Premjeras Tony Blair pažadėjo JAV vyriausybei padėti sugauti teroristų gaują, kuri organizavo paskutinį puolimą ir ją nubausti. Blair sakė, kad tokie teroristai gresia visom pasaulio demokratijom.

Reikia pastebėti, kad Pasaulio Prekybos Centras jau buvo kartą pultas New Yorke 1993 vasario mėnesį Tuomet automobilyje palikta bomba užmušė 6 žmones sužeidė apie 1,000. Garsi byla lietė virš Škotijos susprogsų keleivinį lėktuvą, ten 1988 gruodžio mėn. žuvo Pan Am lėktuve 747 net 210 žmonių. Saudo Arabijojej Dharan mokykloje sprogo automobilis, žuvo 7 amerikiečiai. 1996 m. Saudo Arabijojej prie amerikiečių kareivinių sprogo sunkvežimis, žuvo 19 amerikiečių karių. 1986 palestiniečiai pagrobė keleivinį lėktuvą, 20 žuvo. Daug aukų pareikalavo sprogimai prie JAV ambasadų Nairobi, Kenijoje ir Da Es Salaam, Tanzanijoje. Automobilių sprogimuose žuvo 224 žmonių, daug buvo sužeistų. Pernai spalio mėn. Adeno uoste bomba sužalojo JAV karo laivą, žuvo 17 jūreivių.

Valstybės departamentas yra sudaręs fanatiškų teroristų sąrašą, kuriame daug fundamentalistų arabų grupuočių, siekiančių įvesti religinių grupių diktatūras. Teroristų turi ne vien arabų valstybės, kovojančios įvairiais būdais prieš Izraelį. Grupuočių veikia Japonijoje, Lotynų Amerikoje,

Ispanijoje, Šiaurinėje Airijoje ir Prancūzijoje.

Sąrašė įrašyta Abu Nidal organizacija, atskilusiu nuo Palestinos vadavimo organizacijos. Ją daugiausia palaiko Irakas, Libija ir Libanas. Gan didelė narių skaičiumi yra Islamo grupuočių, veikianti pietiniame Egipte. Jos uždavinys nuverstti Egipto vyriausybę ir įsteigti dvasiškių vadovaujamą valdžią. Jos pagrindiniai rėmėjai yra Sudanas, Iranas ir Afganistanas. Izraeliui daug rūpesčių sudaro Islamo atgimimo judėjimas, vadinamas Hamas, kurio veikla yra slapta, narių skaičius nežinomas, veikia daugiausia Gazos pakrastyje tarp pabėgėlių. Grupę palaiko Iranas, praturtėję užsienyje palestiniečiai ir privatūs Saudo Arabijos asmenys. Pakistane uoliai veikia Harkat ul Mujahedeen karinė grupuočių,

Osama bin Laden, kuris įtariamas, kad jis jau dešimt metų vadovauja teroristams.

A/P

kurios veikla Kašmire, paruošia kovotojų vadus teroro veiksmams, lėšas gauna iš Saudo Arabijos, Persų įlankos šalių. Savo veikla pasižymi "Dievo partija" Hezbollah, šių sektos Libano dvasiškių įsteigta. Grupė siekia sekti Irano dvasiškių revoliucijos keliais. Grupuočių palaiko Iranas ir Sirija. Slaptos grupuočių celės veikia užsieniuose. Šiai grupei Izraelis yra "mažasis šėtonas", o Amerika "didysis šėtonas". Nuo šios grupės yra atskilusiu Palestinos Islamic Jihad, palaikoma Sirijos ir Irano. Daug narių yra tarp Jordano palestiniečių. Irake veikia Palestinos Laisvinimo frontas, kurios narių nedaug, juos lėšomis palaiko Libija. Panaši ir marksistinė-leninistinė grupuočių su 800 narių.

Nukelta į 3 p.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

DVIDEŠIMT PIRMOJO AMŽIAUS KARAS

Rugsėjo 11-osios rytą tarptautinis terorizmas pradėjo karą prieš svarbiausią pasaulio demokratiją.

Paaiškėjo, kad net galingiausia valstybė nebuvo pasirengusi atremti gerai suplanuoto savižudžių puolimo. Teroristai sugebėjo pagrobtį net keturis lėktuvus. Ekspertai teigia, kad neįmanoma apsisaugoti nuo teroristų. Abu New Yorko prekybos centro dangoraižiai sugriauti, Pentagono pastatų dalis susprogdinta. Tai dar niekada negirdėtas smūgis ne tik galingiausiai pasaulio valstybei, bet ir Vakarų demokratiją pripažįstančiam pasauliui.

Dvidešimt pirmasis amžius prasidėjo baisiomis, kruvinomis, puikiai suderintomis teroristų atakomis. Dar vis nežinomas tikslus aukų skaičius, bet aišku, kad žuvo tūkstančiai nekaltų žmonių. Net ir per japonų vykdytą Perl Harbore puolimą, žuvusių būta daug mažiau. Ši tragedija sako, jog nėra saugi jokia demokratinė valstybė. Bet ir 1945 metais per vieną naktį buvo sąjungininkų subombarduotas Drezdenas Vokietijoje, o Japonijoje Hiroshima, Nagasaki miestai. Visa tas žudynes karo metu pravedė amerikiečiai ir anglai su savo bombonešiais. Tačiau kodėl buvo nušluotas Drezdenas, kai jame jokių karinių įrengimų net nebuvo. JAV prezidentas dabar šį puolimą pavadino karo aktu, bet sąjungininkai to nesako. Kokia šios tragedijos esmė, ar tik terorizmas, o gal yra paslėptas koks nors tikslas, kurio mes dar nežinome. Gal kas nors slepiama? Gal buvo norėta atkreipti pasaulio dėmesį ir į Vidurinių Rytų nuolatinius kraujo praliejimus.

Arabų kraštai oficialiai pasisakė prieš tą brutalią Amerikos puolimą, tačiau džiaugsmą reiškė palestiniečiai, dėkojo Alachui, nors Yasir Arafat viešai ir pasmerkė, bet tyliai. Labai atsargiai prieš pasisakė Rusija, Kinija, Pakistanas ir kitos valstybės, neskaitant Amerikos sąjungininkų. Įtariamasis Osama bin Laden, esąs Afganistane, kad jis vadovauja teroristams. Bet ar vienas žmogus gali tai daryti, už jo turi būti milijonai dolerių, kuriuos teikia žymesni asmenys. Iš tikrųjų, tokiam užpuolimui turi vadovauti geri strategai, turį kitus tikslus. Rusija visada padėjo arabams. Kažkoks jausmas sako, kad tai nebuvo be Maskvos žinios. Rašantysis nebeprisimena to KGB ruso pabėgusio į Vakarus, pavardės, kuris sakė, kad Rusija turi paruošusi savo planus Amerikai sužlugdyti teroro aktais ir sprogdinimais pačiame šiame krašte. Amerika prašo išduoti minėtą asmenį ir žada kariauti prieš visus tuos, kurie Osama bin Laden palaiko.

Liberalusis *The New York Times* kaltina JAV saugumą, kodėl negalėjo žinoti, kad užsieniečiai organizuoja tokio plataus masto puolimą ir tuo pačiu metu. Amerikai su užsienio politika nesiseka. Jos Vidurinių Rytų politiką niekada nepasisekė įgyvendinti, o tai daug pasako. Amerikos demokratija patiria rimtus išbandymus.

Dabartinis pasaulis nepaprastai suartėjęs, todėl gali ir Lietuvoje įvykti kokie nors teroro aktai. Amerikos tragedija gali turėti politinių ir ekonominių padarinių ir Lietuvai. Šie įvykiai gali priversti JAV labiau suartėti su Rusija, o tai Lietuvai vargu ar būtų naudinga. Lietuvos Seimas vienbalsiai priimtame pareiškime išreiškė užuojautą Amerikai ir pasmerkė siaubingus teroro aktus. Seimas pažymėjo, jog tokio masto tragedijos taikos metu pasaulis dar nežinojo. "Neabejotina, kad tai - iššūkis visam civilizuo tam demokratiniam pasauliui, laisvei, žmonių bendrijai, sambūvio ir humanizmo principams. Tai dar vienas baisus nusikaltimas žmonijai".

S. Tūbėnas

ĮVYKIAI, KURIE SUKRĖTĖ VISĄ PASAULĮ!

Tragedijai, kuri New Yorką ir Washingtoną ištiko, Amerika buvo beveik visai nepasirengusi. O buvo nepasirengusi todėl, kad į perspėjimus neįsiklausė ir beveik jokio dėmesio nekreipė. Buvo daug sykių sakoma: - "Kad bus puolami Amerikos interesai". Tačiau nebuvo net tokios minties prisileidžiama, kad būtų taikoma tiesiog į pačią Ameriką. Afrikos ir Artimuosiuose Rytuose esančios ambasados gavo perspėjimus apie galimus pavojus. Amerikos karo laivyno junginiai Raudonojoje jūroje, Persijos įlankoje ir Artimuosiuose Rytuose gavo perspėjimus būti parengties stovyje. Tačiau pati Amerika jautėsi visai saugi.

Kai pirmasis lėktuvas trenkė į World Trading Center šiaurinį bokštą, buvo manoma, kad įvyko nelaimė. Tik, kai atsirado antras lėktuvas, kuris trenkė į pietinį bokštą, buvo susigaudyta, kad tai teroristų veiksmai. Daugelis per radiją ir televiziją kalbančiųjų žino, kad Amerika pasaulyje daug draugų neturi! Bet tai aiškina tuo, kad Amerikai visi gerbūvio pavydi. Ta nuomonė didžiojoje yra klaidinga. O dėl to, kad amerikiečiai tebėra įsitikinę, kad jie turi aukščiausią uždarbį ir gyvenimo standartą.

Uždarbių lentelėje Amerika tėra tik 8-toje vietoje. Pirmoje vietoje yra Šveicarija, ir ne dėl išplėtoto turizmo, kuris tesudaro tik 8 % tautos pajamų. Antroje - Lichtenšteinas, po jos - Norvegija, Japonija. Olandija, Danija, Švedija ir tik po to Amerika. Tas amerikiečių galvojimas ir laikysena daugelį atstumiančiai veikia. O, be to, ir galbūt tai svarbiausia, kad europiečiai ir daugelio kitų valstybių žmonės nesupranta ir nesutinka su Amerikos vedama užsienio politika, kurioje ne visos yra vienodai vertinamos!

Klausantis visų kalbų, susidaro įspūdis, kad amerikiečiai tinkamų išvadų dar nepadarė. Ir iš šių tragiškų įvykių nieko nepasimokė. Be to, negali sutarti kokių apsaugos priemonių reikia, kad panašūs lėktuvų grobimai nepasikartotų! Buvo pasiūlymai, kad kiekviename lėktuve būtų keli "air marshall". Dar pridėdau, kad jie mokėtų ne tik pistoletą naudoti, bet ir kumštį naudoti (su geležiniais antpirščiais). Į tokį sumanymą tuojau aviacijos bendrovės atsiliopė, kad tai joms bankrotą reikštų. Manychiau priešingai, nesimant apsaugos priemonių - tai tikrai bankrotas ateitų. Nes kas rizikuotų lėktuvu skristi ir tapti dalimi "oro bombos"! Įvedant minėtus "marshalus",

Juozas Žygas

turėtų būti atitinkama suma pridėta prie bilietų artimiesiems tarp miestiniams skrydžiams gal 3-5 dol. Transkontinentiniams skrydžiams gal 10 dol. O skrydžiui į Europą, aš pats mielai mokėčiau 50 dol. į vieną pusę. Po šitokių įvykių reikia griežtų permainų!

Reikia gerokai sugriežtinti lagaminų kontrolę. Praėjusiais metais vykstant į Europą, lagaminų kontrolė buvo pušėtina. Bet užpernai, tai man atrodė, kad galėjau į lagaminą ir kulkosvaidį įdėti. Tik tiek, kad tas lagaminas ėjo į bagažą. Taip pat lakūnų kajutė turėtų būti taip įrengta, kad pašaliečiai negalėtų įeiti. Ir stiklai turi būti neperšaunami. Keleiviniai lėktuvai, kurie po keliasdešimt milijonų dolerių kainuoja, o didieji gal ir virš šimto milijonų kainuoja, turėtų nepaskutinėje vietoje dėmesį kreipti ir į saugumą. Dabar, kai lėktuvų grobimai nebėra pasaulinė naujiena. Ir apsauga nuo grobėjų turėtų būti pritaikyta šios dienos reikalavimams. Kiekviena nelaimė atneša pakeitimus.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Įtariamoji grupė

Teroristų sąrašė svarbią vietą užima Al Gaeda grupuotė įsteigta milijonieriaus Osama bin Laden, kuris įtariama slapstosi Afganistane. Grupė sudaryta iš afganų, kurie kovojo prieš sovietų okupaciją. Grupės vadas kilęs iš Saudo Arabijos. Grupuočių surinkti buvę kariai, priklausą suni sektai, jie palaiko Afganistane beveik visą kraštą valdančią islamo seminaristų Taliban miliciją. Ši milicija pasiuntė du savižudžius pas vienintelį Afganistano dar likusį Talibano priešininką Ahmed Shah Massood. Šie "Žurnalistai" atvykę pas Massood parodė Belgijos pasus, atvyko su televizijos kamera ir prašė pasikalbėjimo. Paaiškėjo, kad kameroje buvo bomba. Žuvo patys spaudos atstovai, labai sunkiai sužeistas Massood ir keli jo palydovai.

Nelauktai gražią užuojautą atsiuntė Rusijos prez. Vladimir Putin. Jo kalbą perdavė visos Rusijos televizijos stotys.

Putin pareiškė, kad Amerika pergyveno tarptautinio terorizmo negirdėtą agresijos žygį. Puolimas peržengė tarptautines sienas, tai buvo šiurkštus žmonijos iššaukimas. Šis puolimas tik sustiprina Rusijos siūlymo svarbą sujungti visas pasaulio bendruomenės pastangas kovoti prieš terorizmą. Rusija, kalbėjo Putin, gerai žino, ką reiškia terorizmas. Geriau už kitas tautas mes suprantame Amerikos tautos jausmus (Neabejojama, kad čia Rusijos prezidentas kalbėjo apie Čečėniją, kurią Kremliaus propaganda vadina tarptautiniais teroristais. Maskvos gyventojai papuošė JAV ambasados tvorą iš gatvės pusės raudonomis gėlėmis).

Rugsėjo 11 d. daug JAV ambasadų buvo uždarytos, sargybos sustiprintos. Daug valstybių sostinių spauda pabrėžė, kad jei galingiausia karinė galybė negali apsaugoti savo miestų nuo terorizmo, tai ką gali padaryti mažesnės ir silpnesnės valstybės? Daugely valstybių buvo paskelbtas

pavojaus būklė, sustiprinta įstaigų apsauga, požeminių traukinėlių stotys. Spauda prisiminė 1972 metų Olimpinis žaidimus Muenchene, kur palestiniečiai išžudė Izraelio sportininkų grupę.

Teroristų puolimą pergyveno Palestinos vadovybės galva Y. Arafat. Jis paneigė gandus, kad palestiniečiai šoko gatvėse ir degino Amerikos vėliavas, nors daugelyje televizijos ekranų tokie vaizdai aiškiai rodė, kad arabai Izraelyje nesigaili padarytos Amerikai žalos ir žuvusių. Pabrėždamas savo dėkingumą Amerikai už taikos ieškojimą Viduriniuose Rytuose, Arafat davė Raudonajam Kryžiui savo kraujo, kuris turėtų būti panaudotas puolime sužeistiesiems amerikiečiams.

Charakteringa, kad kartu su savižudžiais ir kraujo tiekėjais kelios gazolino stotys pakėlė savo gazolino kainas iki 5 dol. už galioną, nors prieš ataką, jis buvo parduodamas už 1.68 dol., Senato prekybos komitetas pradėjo apklausinėjimus.

MINTYS APIE VYSK. MOTIEJŲ VALANČIŲ (1801-1875)

“Žodis Daytona Beach Lietuvių klubo popietėje”

Antanas Dundzila

Minint žymaus Lietuvos vyskupo dviejų šimtų metų gimimo sukaktį, nebegalima tikėtis surasti naujų faktų, nes Valančiaus biografija, kiek tebuvo įmanoma, yra iki panagių ištyrinėta. Todėl, vengiant nuobodulio bei daug kartų girdėtų duomenų kartojimo, į tuos faktus bei faktelius verčiau pažvelkime ne pro mikroskopą, bet pro teleskopą. Panašiai pro teleskopą ar kitus instrumentus stebimos žvaigždės ar žvaigždynai, tuo būdu plečiant mūsų pačių aplinkos norimą supratimą. Taip pat charakteringa, kad, tai, ką dabar matome žvaigždėtame danguje, matome ne kaip “ten viskas šiuo momentu yra”, bet “kaip ten, prieš šviesmečių šviesmečius, viskas atrodė”.

Vysk. Motiejų Valančių tyrinėtojai jau seniai skelbia esantį Lietuvos istorijos devynioliktojo šimtmečio žvaigždę. Tai ir ta, iš astronomijos mano pasiskolinta, teleskopo analogija Valančiui šiandien visai tinka. Tad ir jus kviečiu šią popietę kelioms minutėms atsukti teleskopą į anuometinę Valančiaus gyvenimo aplinką ir paryti prie Valančiaus palikimo mums visiems. Tiesa, dar pridursiu, kad šiais svarstymais nepretenduojau į išsamumą: tam mano teleskopas ir per mažas, ir per menkas, o šios popietės minutės - per trumpos: vysk. Valančius viso išgyveno 74-rius metus, vyskupu buvo 25-rius. Jo gyvenimui apibrėžti reikėtų daug, daug kalbos.

Esu skaitęs, kad eiliniam žemaičiui valstiečiui vysk. Valančius buvo pats didžiausias, svarbiausias ir aukščiausias asmuo, kokį pajėgė vaizduotis. Jis buvo didesnis už bet kokį karalių, carą ar šiaip valdovą, nemažesnis net už popiežių - nes šie visi tamsiems vargdieniams vis tik tegalėjo būti tik niekada nematyta, neįsivaizduotina sąvoka. Gi vysk. Valančius

savo žmonėms buvo ne tik asmuo, bet taip pat ir valdžios simbolis. Jis taip buvo žemėje vargto, visokiems ponams dirbusio baudžiauninko pomirtinio išganyto viltis. Šiais laikais valstybių prezidentai, senatoriai, vyskupai, popiežiai visuomenei tolygaus išpūdzio nebedaro, jų mes nevengiame net kritikuoti - ko devynioliktojo amžiaus žemaitis nebūtų drįsęs daryti. Savaime aišku, tai nebuvo asmeninis Valančiaus nuopelnas, bet jo užimamos vietos svarba. Istorijai bei mums šią popietę svarbiau, kaip Valančius tą savo užimamą vietą panaudojo, ką ir kam joje gero padarė. Svarbūs bent du aspektai: ką jis atliko anuo metu savo aplinkoje ir kokia išsirutuliavo jo įtaka vėlesniems laikams.

Valančiui vyskupystė prasidėjo dviejų Lietuvos sukilimų, 1831-mais ir 1863 metais, tarpe. Po antrojo jis skaudžiai nukentėjo, buvo išstremtas iš savo sosto į Kauną. Per visą Valančiaus dvasinės tarnystės laikotarpį tęsėsi žiauri caristinė priespauda - prisiminkime -su Muravjovu, trėmimais į Sibirą, vėliau spaudos draudimu ir kt. Čia nepermaldujamai peršasi Valančiaus istorijos palyginimas su Lietuvos sovietine okupacija dvidešimtojo šimtmečio viduryje bei antroje pusėje: išstremtais, kankintais, net nužudytais vyskupais. Manysčiau, kad šie, sovietinės okupacijos lažą nešę Lietuvos Bažnyčios ganytojai, buvo įsisąmoninę Valančiaus veiklą bei kančias, Valančiaus pavyzdys juos stiprino. Dar daugiau: Valančių jie galėjo statyti pavyzdžiu žmonėms, nes apie Valančių okupantas leido viešai kalbėti, kai kuriuos jo raštus spausdino.

Valančius buvo ir rašto žmogus, literatas. Pastoracijoje jis naudojo ir lietuvių ir lenkų kalbas. Jis rašė ne tik religiniais reikalais bet ir beletristika, kuri puikiai skamba net šiandien. Štai, pavyzdėlis iš “Palangos Juzės”:

“Buvo pašalę, aš bežiopsodamas su savo klumpėmis, šliukšt paslydau, žlakt išvirtau, tabalai-tabalai, bir-bir nuo skardžio ritėjau, medeliai riedant trakšt lūžo. Mano klumpės nuo kojų brabarkšt-brabarkšt kažį kur riedėjo, brylius skliust nulėkė į daubos gilumą.”

Tai ir šiais laikais stebinančiai šmaikšti stilistika, jau nekalbant apie jo pasakojimų didaktiką, logiką kaimo žmoniems. Šiandien mus stebina jo parašytų ir išleistų knygelių tiražai: “Živatas Jezaus Kristaus Vieszpaties musu” - 45,000 egz., “Pamokinimas apy Sakramenta Dirmanonės” - 10,000 egz. Visa tai buvo daroma liaudžiai-tikintiesiems, kurie skaityti beveik nemokėjo, nuo tamsos iki tamsos dirbo ir daug tikrai neskaitė! Žmonių švietimui vyskupijoje jis steigė ir plėtė parapijines mokyklas.

Dažnas Valančių tapatina su žmonių atplėšimu nuo alkoholio, jų atsukimu į blaivybę. Sunku patikėti, bet tik devyneriems metams praslinkus nuo vyskupavimo pradžios, Valančius savo reliacijoje-pranešime Romai teigė, kad 90 nuošimčių tikinčiųjų yra tapę blaivininkais.

Valančius - labai judrus vyskupas, panašus į šių laikų visur nuolat keliaujantį popiežių. Iš išlikusių kai kurių 1862 m. reliacijos duomenų yra žinoma, kad Valančius net du kartus vizitavęs visas savo diecezijos parapijas. Praneštas vizitų skaičius apima iki reliacijos rašymo visą vyskupavimo laikotarpį, 12 metų. Parapijinių bažnyčių tuo metu buvę 213, tai vyskupas per, maždaug, viso 624 savaitgalius įvykdė 426 apsilankymus. O keliauta ir žiemą, ir vasarą, ir rudenį, ir pavasarį arkliais... Tai stebinantys skaičiai. Šiek tiek stebiuosi, kad neteko girdėti balsų apie kokį nors Valančiaus paaukštinimą į altoriaus garbę, bent palaimintuosius. Teigsiau, kad Valančius kitokius stebuklus, dar gyvas būdamas, darė žemaičių tarpe.

Tapęs kunigu ir vėliau vyskupu, Valančius pirmoje vietoje savo pareigas vykdė Katalikų Bažnyčios šviesoje. Lietuvai ir šiandieniniams lietuviams svarbu, kad, gavęs valdyti nenutautėjusius žemaičius, jis sąmoningai pasirinko lietuvių jų katalikiškajam ugdymui. Jis kreipėsi į žmones jų gimtąja kalba: šiais laikais tai būtų žmogaus teisių protegavimas ar, šiais laikais Amerikoje aiškiai matomas, rasisinis pataikavimas.

Galima būtų klausti, ar Valančius buvo sąmoningas lietuvis? Taip pat, ką “sąmo-

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS BENDRADARBIAVIMO SU RUSIJOS FONDU

Vilnius, rugsėjo 20 d. (BNS). Lietuvos gyventojų rezistencijos ir genocido tyrimo centras dar šį mėnesį ketina pasirašyti bendradarbiavimo sutartį su Rusijos fondu, renkančiu duomenis apie Antrajame pasauliniame kare naciams vergavusius asmenis.

Sutartis, kurią ketinama pasirašyti rugsėjo 26 dieną Berlyne, buvo aptarta šią savaitę, Rusijos “Savitarpio supratimo ir susitaikymo fondo” delegacijos vizito Vilniuje metu. Fondo atstovai Lietuvoje viešėjo rugsėjo 18-19 dienomis, pranešė Rusijos ambasada Lietuvoje.

Kaip BNS sakė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė Dalia Kuodytė, sutartis reikalinga sėkmingam bendradarbiavimui. Pasak D.Kuodytės, nepaisant to, kad yra sutarta, jog Vokietijos kompensacijos nukentėjusiems nuo nacių režimo per Antrąjį pasaulinį karą Lietuvos piliečiams bus mokamos tiesiogiai, o ne per fondus tarpininkus, **Rusijos fondas tvarkys Lietuvos piliečių dokumentus**, įrodančius nacių padarytą žalą.

Rusijos fondo atstovai pažymėjo, kad šiuo metu niekas netrukdo pasirašyti bendradarbiavimo sutarties, tačiau jos pasirašymą paprašė atidėti Vokietija.

Po susitarimo pasirašymo, Lietuvos gyventojams, pretenduojantiems į kompensacijas, bus persiųstos anketos. Rusijos delegacija pareiškė, jog Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras yra gerai pasirengęs darbui, todėl anketas Lietuvos gyventojai turėtų užpildyti iki nustatyto termino - šių metų gruodžio 31 dienos.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra maždaug 10 tūkst. žmonių, privertinai dirbusių Trečiajame reiche ir turinčių teisę gauti kompensacijas.

Lietuvos gyventojai pradėti gabenti darbams į Vokietiją 1942 metų sausio 28 dieną. Per trejus karo metus išvežta, skirtingais vertinimais, 51-70 tūkst. žmonių. Prievarata dirbo ir koncentracijos stovyklose kalėjo 30 tūkst. Lietuvos piliečių, tarp jų - 10 tūkst. žydų. Karo pabaigoje išlaisvinimo sulaukė apie 20 tūkst. lietuvių ir tik 2-3 tūkst. žydų. Iš viso karo metais Trečiajame reiche buvo 7,6 mln. svetimšalių darbininkų iš 20 valstybių.

LIETUVA PRISIJUNGIA PRIE ES PAREIŠKIMO

Vilnius, rugsėjo 14 d. (ELTA). Lietuva prisijungia prie Europos Sąjungos (ES) nuomonės, kad Baltarusijoje vykę prezidento rinkimai nebuvo demokratiški.

ES pareiškimą, jog “prezidento rinkimai Baltarusijoje nebuvo vykdomi laikantis ESBO taisyklių dėl demokratinių rinkimų rengimo”, priėmė ketvirtadienį, praneša ELTA. Tokia išvada buvo padaryta remiantis Tarptautinės stebėtojų misijos Baltarusijoje pateiktomis išvadomis.

ES išreiškė apgailestavimą dėl to, kad buvo trukdoma atlikti savo pareigas opozicijos, nacionalinių stebėtojų, nepriklausomos spaudos ir nevyriausybinėse organizacijose atstovams. ES pareiškime primenama, kad “santykių su Baltarusija plėtojimas priklauso nuo pagarbos žmogaus teisėms bei demokratijos proceso eigos šioje šalyje”.

Dokumente ES pažymi, kad Baltarusijoje atsirado pliuralizmo ir pilietinės visuomenės užuomazgų, tačiau kartu apgailestauja, kad Baltarusijos valdžia nepasinaudojo šiais rinkimais nukreipti savo šalį demokratizavimo keliu.

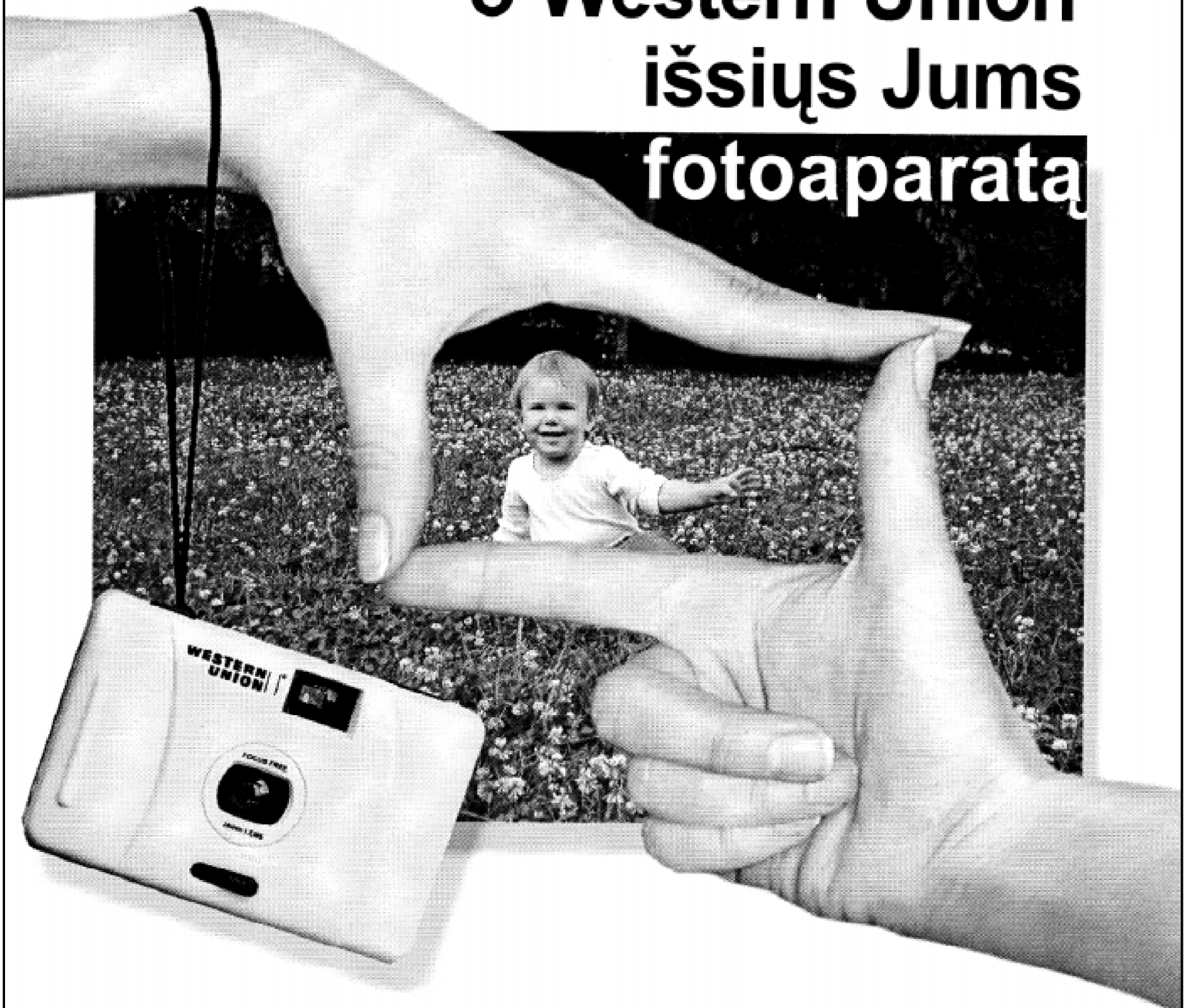
Šie rinkimai, pasak pareiškimo, galėjo tapti Baltarusijos politikos liberalizavimo pradžia bei padėti pamatus žmogaus teisių gerbimui ir teisinės valstybės kūrimui šalyje.

ES ir toliau remia Baltarusijos perėjimą prie demokratijos ir dėl to tarsis su visomis tomis Baltarusijos politinėmis jėgomis, kurios pasirengusios dirbti ta pačia kryptimi. ES, kartu ir Lietuva, remia Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Patariamąsios stebėjimo grupės Baltarusijoje veiklą, kuri gali prisidėti prie šios šalies perėjimo į demokratiją.

ningas lietuvis” galėjo reikšti anais laikais? Dokumentuoto atsakymo šiam klausimui neturiu, tačiau prisiminęs Valančiaus žemaitiškos kilmės šaknis bei jo “Palangos Juzėje” išdėstytus “žlakt, tabalai-tabalai, bir-bir”, aš manau, kad mes turime neneigiamą teisę jį savintis sau. Yra aišku, kad

Valančius lietuvių kalbos dvasią buvo supratęs ir pamilęs, ją talentingai naudojo savo pareigų ribose bei būsimai, nors savo paties net nespėjęs, Lietuvai. To mums, bent šią popietę, gana: jis yra mūsų, mes esame jo pastangų palikuoniai! Valančiui galime dėliaugtis ir didžiaugtis.

Jūs siųskite pinigus namo, o Western Union® išsiųs Jums fotoaparata

Pasidalink ypatingais gyvenimo momentais su savo mylimaisiais užjūryje.

Pasiųsk dvi pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Lietuvą ar kitas Centrinės ar Rytų Europos šalis nuo 2001 m. rugpjūčio 24 d. iki rugsėjo 30 d. ir

nemokamai gausi kompaktinį foto aparatą. Geri momentai ilgai nesitęsia, todėl paskubėkite. Nepraleiskite galimybės.

Siųskite pinigus šiandien!

Smulkesnė informacija

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyjeSM

CLEVELAND, OH

IR AŠ TEN BUVAU...

*Per barzdą varvėjo,
o burnon nepateko...*

Rugsėjo 9 d. sekmadienį Šv. Jurgio parapijoje - klebonijos sode saulutei skaisčiai šviečiant 136 svečiai maloniai praleido laiką. Tai buvo ir sugrįžtuvės, į kurias suvažiavo bičiuliai ir rečiau atvykstantieji parapijos nariai. Visi pasidžiaugėme ir sveikinome Jadvygą Minkūnienę jos 95-tą gimimo dieną. Ją atvežė sūnus

Rimas ir marti Rita. Džiaugiamės sulaukę Laimos Jucaitienės, kurią rečiau matome. Jaunimas turėjo erdvų sodą pabėgioti ir pažaisti. Klebonas kun. Juozas A. Bacevičius nuoširdžiai dėkoja suvažiavusiems bičiuliams už dalyvavimą ir visiems talkininkams, kurie plūso rengdami ir tvarkydami mūsų metinę gegužinę ir sugrįžtuvės.

Ger. J.

Jurginės sugrįžtūvių dalyviai pirko gegužinės bilietus.

Jadvyga Minkūnienė gegužinėje šventė 95-ji gimtadienį: (iš kairės dr.G.Matienė, J.Minkūnienė, marti Rita, (stovi) sūnus Rimas.

Debbie Zeledonis ir Rimas Čepulis sutartinai spirgino mėsą ir dešreles gegužinės svečiams.

G.Juškeno nuotr.

"Ažuoliukų" choras, kuris atliks koncertą Clevelande spalio 12 dieną.

Algirdo Rakausko nuotr.

SUSIPAŽINKIM SU "AŽUOLIUKU"

Spalio 12 dienos vakare mus džiugins iš Vilniaus atvykęs "Ažuoliuko" choras, jau virš keturių dešimtmečių linksminęs klausytojus ne vien Lietuvoje, bet aplankęs virš dvidešimties Europos šalių ir dainavęs net Japonijoje. Choras dalyvavo daugybėje dainų festivalių užsieniuose ir laimėjo net kelias premijas. Choras taip pat dainuoja ir su orkestrais, gastroliauja su simfoniniu orkestru, dainavo su Maskvos, Varšuvos, Izraelio ir kitų kraštų simfoniniais orkestrais. "Ažuoliukas" yra išrašęs apie tris dešimtis plokštelių ir vienuolika kompaktinių diskų. Jo koncertai yra transliuojami per radiją ir

televiziją. Choro nariai yra įvairiausio amžiaus dainininkai - nuo septintų gyvenimo metų iki gerokai paaugusių.

Bene įdomiausia yra tai, kad dabartinis "Ažuoliuko" vadovas ir dirigentas, tas pareigas pradėjęs eiti nuo 1979 metų, yra Lietuvos Muzikos Akademijos profesorius Vytautas Miškinis, kuris savo muzikinę karjerą pradėjo kaip vienas iš jauniausių "ąžuoliukų". Vos būdamas septynerių metų jis chore atliko net solisto vaidmenį. Profesorius Miškinis Lietuvoje yra taip pat žinomas kaip šimto religinių ir trijų šimtų pramoginių dainų kompozitorius.

Jis "Ažuoliuką" lydi visose gastrolėse, tačiau taip pat randa laiko skaityti paskaitas bei praveisti seminarus ne vien Lietuvoje, bet ir užsienyje.

"Ažuoliuko" repertuarą sudaro Lietuvos ir tarptautinių kompozitorių dainos, tai girdėsime Mozarto, Bacho, Rachmaninovo, Augustino ar Balsio bei kitų kompozitorių dainas. Žodžiu, tai nepaprastai originalus, prestižingas ir įdomus choras, kurio dainavimu turėsime progą gėrėtis LB jubiliejaus programoje. Reikia tikėtis, kad "Ažuoliuko" dainos bus palydėtos triukšmingomis ovacijomis.

Aurelija M. Balašaitienė

AČIŲ ALGIRDUI MATULIONIUI

Šv. Jurgio parapijos veikloje sulaukiame visokių renginių. Jiems organizuoti ir parengti daugiausia dirba rugsėjo mėnesio savanoris. Vasaros pabaigtuvių gegužinėje jis ne tik joje dalyvavo, bet prieš ją daug laiko skyrė užtikrindamas, kad viskas puikiai paruošta jos pasisekimui. Nuo parapijos Kūčių iki kiekvieno sekmadienio kavutės mūsų rugsėjo mėnesio savanoris visados plūša, rūpinasi. Be visų tų renginių tvarkymo jis dar yra Parapijos tarybos ir finansų komiteto narys. Mes didžiuojamės skelbdami Algirdą Matulionį Šv. Jurgio parapijos rugsėjo mėnesio savanoriu. Jo darbai ir ryžtas teikia paskatinimą kitiems jungtis talkon.

Pradedant šiuos mokslo metus visos Šv. Jurgio parapijos šeimos su mokyklinio amžiaus vaikais kviečiamos suteikti klebonijai žinias. Mums rūpi žinoti, kur mūsų

vaikai lanko mokyklą ir kur jie lanko tikybos pamokas. Taip pat norime žinoti kas iš jų priims pirmąją komuniją arba Sutvirtinimo sakramentą ir kas jų baigs pradžios arba aukštesniąją mokyklą ateinantį pavasarį.

Spalio 20-21 d. savaitgalį bus renkami penki nariai Šv. Jurgio parapijos tarybon, kurie eis dviejų metų pareigas, pradedant 2002 m. sausio 1 d. Gruodžio 31 d. kadenciją pabaigs šie Tarybos nariai: Dovydas Rubinski, Steven Kiristoff, Algirdas Matulionis, Petras Rekstis ir Larry Stochl. Dar vieneriems metams (iki

2002 m. gruodžio 31 d.) Taryboje pasiliks šie nariai: Aušra Babickienė, Antanas Bacevičius, Edvardas Klimas, Virginija Rubinski ir Debra Zeledonis. Bet kuris parapijos narys - nuo 16 m. amžiaus gali būti renkamas šion tarybon. Kandidatus galite siūlyti kun. Juozui A. Bacevičiui iki spalio 14 d.

Šv. Jurgio parapijos Katolikų karo veteranų 613-tas postas spalio mėnesį kasdien praves loteriją. Loterijos 3 dol. bilietai kiekvienas galios visą mėnesį. Laimingi numeriai bus pagrįsti Ohio Loterijos "Pick 3" vakariniais numeriais traukimais. Bilietus galite gauti klebonijoje arba iš Posto narių.

Ger. J.

PENSININKŲ ŽINIOS

Mėnesinis pensininkų suėjimas/ pietūs įvyks š.m. spalio mėn 4 dieną, ketvirtadienį, 2:00 val. p.p. Lietuvių namų žemutinėje salėje. Bus įdomi, trumpa paskaita. Visi pensininkai maloniai kviečiami dalyvauti.

Spalio mėnesį gimtadienius švenčia N. Bieliniene, A. Čepulis, V. Čiurlionis, A. Giedraitienė, J.Jasinevičius, B. Mainelienė, E. Steponavičienė, R. Švarcienė. Visus sveikina Pensininkų klubo valdyba.

VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJOJE

Vasario 16-osios gimnazija naujuosius mokslo metus pradėjo rekordiniu mokinių skaičiumi. Rugsėjo 3d. susirinko 168 mokiniai. Tiek daug mokinių gimnazija Huetttenfelde dar nėra turėjusi. 65 yra vokiečiai, 103 lietuviai. Taigi, ir lietuvių mokinių skaičius su ankstyvesniais metais pakilo. 60 lietuvių kilmės vaikų yra atvykę iš Vokietijos, 2 iš Argentinos, 1 iš Brazilijos, 1 iš Lenkijos, 1 iš Rusijos ir 38 iš Lietuvos.

Pirmąją mokslo metų dieną visi mokiniai su mokytojais ir svečiais iš ryto susirinko gimnazijos vėliavų aikštėje. Buvo pakeltos vėliavos ir pagrotas Europos himnas bei sugiedoti Lietuvos ir Vokietijos himnai. Po to visi susirinko ekumeninėm pamaldom į vokiečių katalikų bažnyčią. Maldas ir giesmes pravedė ev. kun. R. Fuhr vokiškai, o katalikų kapelionas kun. A. Kelmelis lietuviškai.

Po to visus mokinius bendrabučio salėje pasveikino gimnazijos direktorius A. Šmitas. Jis trumpai nusakė mokyklos tikslus, pristatė mokytojus ir klasių auklėtojus ir palinkėjo visiems sėkmingų ir darbinių mokslo metų. Abiturientai pasveikino pačius mažiausius mokinius - penktokus, įteikdami kiekvienam po dovanėlę. Po pamokos su klasių auklėtojais senieji mokiniai naujiesiems aprodė visą mokyklą ir bendrabutį.

Pirmą kartą gimnazijos istorijoje gimnazija negalėjo priimti visų gimnazijai tinkamų mokinių. Net 60 vokiečių ir per 20 lietuvių reikėjo atsakyti, nes klasėse arba bendrabutyje nebuvo pakankamai vietų. Į bendrabutį priimami tik lietuviai vaikai.

Jau antri metai kaip gimnazija priima ir vokiečius mokinius. Jie gyvena pas tėvus. Jiems viskas dėstoma vokiečių kalba ir vietoje lietuvių kalbos jie mokosi prancūzų, bet daugelis jų pasirinko lietuvių kalbą papildomai. Jie taip pat su pažindinami su Lietuva.

Lietuviams mokiniams dėstoma lietuvių kalba ir literatūra bei istorija. Šalia to visose klasėse muzika ir tikyba, o kai kuriose klasėse ir biologija, geografija ir pasaulinė istorija dėstomi lietuvių k. Vokiečiams tie patys dalykai dėstomi vokiškai. Žemesnėse ir vidurinėse klasėse matematikos ir anglų k. mokytojai duoda paaiškinimus abiejom kalbom.

Mokyklos programa

Vokietijoje dabar visos mokyklos privalo parašyti savo programas. Bendra

mokslo programa yra išleista atskirų žemių švietimo ministrų ir jos visos mokyklos privalo laikytis, o mokyklos programoje paaiškinama, kaip mokslo programa vykdoma, koks yra mokyklos profilis, kokie mokiniai ir mokytojai, kokia yra užklasinė veikla ir pan. Hesseno žemėje visos mokyklos iki š.m. rugpjūčio 1 d. turėjo apskričių švietimo skyriams pristatyti savo programas. Vasario 16-osios gimnazijos mokytojai taip pat dvejis metus kūrė šią programą. Daugiausiai triūsė redakcinė komisija, vadovaujama direktoriaus pavaduotojos L. Manss. Jai padėjo komisijos narės A. Vilčinskienė, A. Allahyar-Parsa, E. Meikienė ir R. Buechsenstein. Jie tam reikalui paaukojo pusę vasaros atostogų, bet už tai paruošė gražų leidinį - 87 puslapių teksto ir 52 puslapių dokumentaciniu priedu.

Rugpjūčio 1 d. gimnazijos direktorius A. Šmitas kartu su redakcine komisija perdavė mokyklos programą švietimo skyriaus atstovei dr. Bordon. Ji pasidžiaugė, kad lietuvių gimnazija buvo antra mokykla visoje apskrityje, kuri atidavė užbaigtą mokyklos programą. Ji nustebo jos apimtimi ir susipažinusi su ja pagyrė, kad ji lengvai skaitoma ir labai įdomiai paruošta. Tikrai galima susidaryti pilną vaizdą apie gimnazijos darbą.

Pasirodymai

Lampertheimas šiais metais švenčia 50 metų miesto teisius. Ta proga rugsėjo 2 d. Lampertheimo centrinėmis gatvėmis vyko eiseną, kurioje dalyvavo įvairių miesto draugijų, klubų, mokyklų ir kitų institucijų atstovai. Neapsileido ir lietuviai. Prieš pat mokslo metų pradžią ką tik į bendrabutį atvykę mokiniai apsirengė tautiniais rūbais ir žygiavo kartu, atstovaudami savo mokyklą.

Rugsėjo 27 d. gimnazijos ansamblis pasirodys Wieslocho miesto šventėje. Ta proga bus oficialiai padėkota Wieslocho gimnazijai, kuri lietuvių gimnaziją sušelpė mokyklos baldais ir knygomis. Dėl staigiai padidėjusio mokinio skaičiaus ši parama buvo labai reikalinga.

Spalio 12 d. gimnazijos ansamblis vyksta į Weissenbrunn prie Bambergo. Čia vokiečių parapija ruošia labdaros koncertą Lietuvai, kuriame gimnazistai atliks meninę programą. Praeitais metais šis renginys rado didelį atgarsį vokiečių žiniasklaidoje.

Nukelta į 10 p.

NEVEŽK ŽUVĮ Į LIETUVĄ...

Dr. Viktoras Stankus

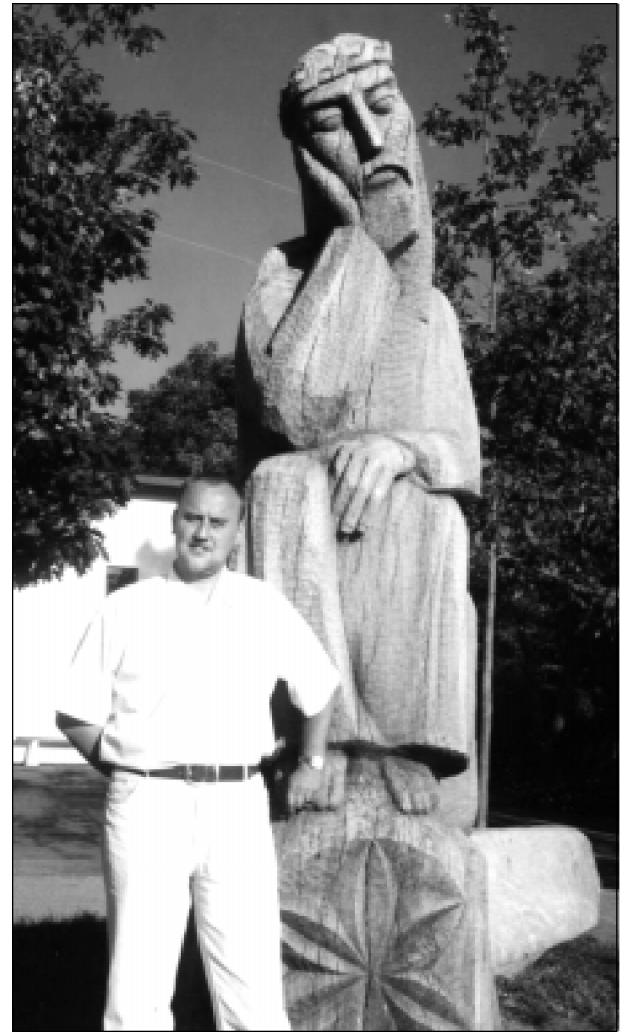
Federacijos "Ateitis" studijų dienų programoje Darbo dienos savaitgalyje Dainavoje buvo gvildentos šiuo laiku lietuviams itin svarios ir aktualios temos.

Istorijos mokytojas, Garliavos Juozo Lukšos gimnazijos direktorius, Lietuvos Pasipriešinimo Istorijos (1940-1990 m.) mokymo programos Lietuvos gimnazijom autorius, Vidmantas Vitkauskas savo pasirinktoje temoje "Šiuolaikinės Lietuvos jaunimo gyvenimo būdas" atvirai apibūdino kokios sudėtingos ir sunkios problemos spaudžia Lietuvos jaunimą (kaip ir visą Lietuvą): bedarbė, pasimetimas, alkoholizmas, narkomanija, nevedusioms kūdikių gimstamumas, skyrybos, lietuvių gimimo skaičiaus kritimas žemiau mirtingumo, savižudybių iškilimas iki aukščiausio laipsnio, emigravimas iš Lietuvos ir t.t.

Dalinai mano, kad tautinės sąmonės ir vertės auklėjimo nuslopinimas Lietuvoje atima iš žmonių atsparos kamieną. Kam švęsti tas tautines, valstybines šventes, Vasario 16-tą, kam kelti vėliavą? Nors su entuziazmu tą daro amerikona, anglai, norvegai ir kiti. Kam dalyvauti rinkimuose nes Lietuvos pareigūnai, biurokratai, Seimas tik kelia sau algas kitais nesirūpina, geriau išvykti iš Lietuvos nebandant išrinkti tinkamesnius.

Bet lietuviai yra atlaikę sunkesnes dienas. Tai svarbu, kad Lietuvos jaunimą mokyti apie lietuvių tautos rezistenciją komunistų, nacių okupacijose ir kaip išsivija užsienio lietuviai prisidėjo prie tos rezistencijos. Ir kaip stropiai išsivija čia Amerikoje prisidėjo prie lietuvių laisvės, kultūros, kalbos išlaikymo per savo organizacijos veiklą.

Tą akivaizdžiai parodė studijų dienų programos paskaitininkai. Pilypas Narutis 1941 m. sukilimo dalyvis, nacių išsiųstas į Stuthof koncentracijos lagerį (kaip buvo nacių kalinti ir buvę Dirvos redaktorai: Balys Gaidžiūnas, Jonas Čiuberkis, o redaktorius Vytautas Gedgaudas dalyvavo antinacinėje rezistencijoje) pasišventęs per visą savo "prabangioje" Amerikoje laiką kėlė svarbą išlaikyti tautą, Lietuvą, ką perteikė besiklausančiam jaunimui savo paskaitoje. Apie mokslinių žinių pasikeitimo svarbą Lietuvai dr. Kęstutis Klioris vaizdžiai apibūdino savo paskaitoje "Nuotykių Vytauto Didžiojo Universi-

Paskaitininkas Garliavos Juozo Lukšos gimnazijos direktorius mokytojas Vidmantas Vitkauskas.

tete", kad čia Amerikoje toliau puoselėjama lietuviška kultūra buvo aišku klausant per poezijos vakarą poetės Vitalijos Bogutaitės, pristatytos aktorės Audrės Budrytės, eilėraščių kūrybos.

Mokytojas Vitkauskas išsitarė: "Nevežk žuvį į Lietuvą - mokink žuvauti. Nedalink pinigų, (atsargiai, nes nežinai kam dalini) bet žinias, mokslą. Iš tinkamų žinių Lietuva pati

sukals šviesesnę rytą. Linkėjo entuziazmo vilties, dirbti abipus Atlanto Lietuvos labui.

Sprendžiant iš gausiai dalyvaujančio jaunimo, studentų, jaunų šeimų su vaikais, svečiu iš Lietuvos kaip Jurgita Abraitytė kurios tėvelis Vidas Abraitis yra visų Ateitininkų Federacijos pirmininkas, nuotaikos ateitis dar vis šviesi ir viltinga.

Poezijos vakare: iš k. poetė Vitalija Bogutaitė ir aktorė Audrė Budrytė.

Iš k. Rima Polikaitytė, Lidija Polikaitienė su dukrele Daina, Jurgita Abraitytė, Ingrida Šilgaliene su Daina Biliūnaite, Alda Polikaitienė ir Ina Biliūnienė.

Dr.V.Stankaus nuotr.

Advokato Paul Chalko šeimos susitikimas su LR prezidentu Valdu Adamkumi Vilniuje.

GRAŽŪS PRISIMINIMAI, BRANGIOS DOVANOS

Gražindamas "Dirvos" vajaus bilietų šakneles, ap-lankė advokatas Paul Chalko. Jis neseniai grįžo iš Lietuvos, kur su visa šeima (žmona, sūnum, dukterimi ir penkiais anūkais) praleido dešimt atmintinų dienų. Jie lankėsi Vilniuje, Kaune, Palangoje, Nidoje, Klaipėdoje, o rugpjūčio 8-tą buvo priimti Prezidento Adamkaus. Besilankydami Lietuvoje, jie turėjo progą pašukti ant protėvių žemės pievos, pasivaišinti lauke keptu paršiuku ir tikrai pajusti savo lietuviškųjų šaknų gelmes.

Besidalindamas Lietuvoje išgyventais įspūdžiais, Chalko taip pat priminė, kad jaunystėje jis dirbo su "Dirvos" redaktorium Karpium ir išsitarė, kad jam labiausiai patiko "Dirvoje" spausdinti a.a. Vlodo Vijeikio straipsniai.

Kartu, jis maloniai nustebino "Dirvos" redakciją, padovanodamas jai dvi vertingas knygas: "Vytauto

Didžiojo mirties 500 metų sukaktuvėms paminėti albumas" (didelio formato 474 puslapių leidinys, spausdintas 1933 m. "Spindulio" spaustuvės Kaune) ir "Clevelando Lietuviškų Draugysčių Istoriska Peržvalga" (114 puslapių knygelė, išleido Clevelando Lietuviškų Draugysčių Sąryšis 1917 m., spausdinta "Dirvos".

Abi knygos labai įdomios savo turiniu. Gausiose ir labai retose albumo nuotraukose vaizdžiai ir plačiai atsispindi visos tų laikų Lietuvos gyvenimo sritys, o "Istoriska Peržvalga" smulkmeniškai aprašo (senoviškumu dvelkiančia lietuvių kalba) Clevelando lietuvių organizacinę veiklą ir jų įsikūrimo vargus nuo pat pirmojo lietuvių atvykimo į Clevelandą 1871 metais iki 1917 metų.

Už malonų ir įdomų pokalbį bei vertingų knygų dovaną, "Dirvos" redakcija Paul Chalko yra giliai dėkinga.

MIELI DIRVOS SKAITYTOJAI IR RĖMĖJAI,

esame labai dėkingi ir džiugu, kad didelė dalis gavusių loterijos bilietėlius nedelsdami atsiliepėte, gražindami šakneles ir net pridėdami auką. Kreipiamės į tuos, kurie dar neprisirengėte - neišmeskite bilietėlių, remkite savo laikraštį ir tuo pačiu turėsite progą būti laimėtojais. Laimės traukimas lapkričio pirmą dieną.

Vilties draugija ir Dirva

2001 METŲ ŽURNALISTO PREMIJA

Žurnalizmo premijai skirti komisija, susidedanti iš Juozo Žygo, pirm., Antano Juodvalkio ir Alekso Vitkaus, rugsėjo 15 dieną posėdžiavo ir aptarė pasiūlytus kandidatus vienbalsiai 2001 metų žurnalizmo premiją paskyrė **žurnalistui Ignui Medziukui.**

"PAGALBA LIETUVAI" SUSITIKIMAI LIETUVOJE

Regina Juškaitė-Švobienė

Šiomet Lietuvos Vyčių padalinys "Pagalba Lietuvai" suruošė penktą ekskursiją Lietuvon (rugpjūčio 22 d. - rugsėjo 1 d.) Ekskursiją puikiai suorganizavo GT kelionės agentūra. Keliaudama per Lietuvą, šių eilučių autorė turėjo progą susitikti su "Pagalba Lietuvai" remiamas Vilniaus arkivyskupijos CARITO socialinių programų direktorium kun. dekanu Baliu Stankumi.

Jis vežė aprodyti veikiančias CARITO programas. Aplankėme Dievo Meilės misionierių kongregacijos seserų - Gailestingos Motinos Teresės nakvynę ir globos namus. Dabartiniu laiku nakvynėje apsigyvena 27 vyrai pirmame aukšte ir 24 moterys antrame aukšte. Kiekvienam kambariui pernakvoja 9 žmonės. Ką benamis žmogus atsi-neša su savim viską pasideda po lova arba ant lovos galo. Tie, kurie neturi drabužių, nakvynėje veikia dėvėtų bet gerame stovyje rūbų kambarys. Veikė atskiros virtuvės pirmame ir antrame aukšte. Kiekvienas gyventojas pasirūpina savo maisto gaminiu, rūbų plovimu. Kambariai ir aplinka švari; visi gyventojai rūpinasi apsitvarkyti. Prausyklos ir dušai remontuoti. Kas mėnesį nakvynės yra profesionaliai dezinfekuojamos, nes daug įvairių asmenų apsistoja nakvoti. Nakvynėje yra atskiras kambarys, kuris naudojamas šv. Mišioms, pabendravimui ir bendras televizijos kambarys. Nakvynėje dirba trys administratorės, keli savanoriai ir ateityje studijuojantys klierikai padės talkininkauti. Tie žmonės, kurie negali sau maistą pagaminti eina į labdaros valgyklą pavalgyti. Kiekvienas atvykęs šalpos nakvynėi turi sutikti, pasirašyti ir laikytis nakvynės namų taisyklių. Benamiai gyvena priklausau ar suranda darbą ir gyvenimo vietą pas gimines ar draugus. Pakol kas trečiame aukšte yra palėpė, kuri yra tuščia. Gal iki žiemos bus galima sutvarkyti ir gauti čiužinius, kad galėtų aprūpinti daugiau benamių šalčių metu.

Aplankėme Motinos Teresės valgyklą ir slaugos namus. Susitikome su vyriausia kongregacijos sesele Terene. Ji padėjo už nuolatinę finansinę paramą. Šiuo laiku dirba šešios seserys: dvi iš Lenkijos, dvi iš Indijos, viena iš Afrikos ir viena iš Vengrijos.

Važiavome į naujai įsteigtą Vilniaus amatų centrą, kuris tik pradėjo savo pirmuosius žingsnius. Reikia remontų, dažymų, elektros įvedimų, ir t.t. Amatų centro įgyvendinimo socialinio projekto siekis - padėti jaunimui, tame tarpe ir su fizine negalia, išmokti amato, integruotis į visuomenę, suteikti jiems dvasinės stiprybės, kad sunkiu ekonominiu laiku galėtų pasitikėti savimi. Veiklai reikalinga įranga planuojame įsigyti pamažu ir pagal atskiras veiklos rūšis. Dabartinė sunki ekonominė padėtis ir paramos iš savivaldybės ir valdžios nėra. Remontų darbų vykdymui ir įrangos įsigijimui reikės daug pagalbos ir finansinės paramos.

Aplankėme Betanijos sriubos virtuvę/valgyklą. Kalbėjome su žmonėmis kurie ateina į valgyklą. Betanija maitina 600 žmonių per dieną. Valgykla veikia kas dieną. Kas savaitę atvyksta gydytoja ir patikrina sergančius ar tuos žmones, kuriems reikia pslaugos. Valgykla švari, kukli. Kardinolas Bačkis atsilanko, pietauja ir pabendrauja su žmonėmis. Veikia programėlės.

Į CARITO Motinos ir vaikų globos namus namuose apsigyvena 7 motinos ir 9 vaikučiai. Jauniausia motina 14 m. amžiaus, o vyriausia 29 m. Turėjau progą susitikti ir pasikalbėti su jaunomis motinomis. Galima matyti, kad visos motinos myli savo vaikučius ir rūpinasi jų ateitimi. Motinos turi savo kambarį su vaikučiu. Yra bendra virtuvė, kur motinos pagamina valgius; taip pat yra didelis bendras kambarys, kuris naudojamas kaip salionas, vaikų žaidimo kambarys ir šeima gali žiūrėti televiziją. Yra skalbykla ir kiekviena motina rūpinasi savo ir savo vaiko rūbais. Antrame aukšte yra siuvykla, kur motinos mokosi siūti sau ar vaikams rūbelius. Gali išmokti megzti. Motinos ir vaikų globos namuose dirba 3 socialinės darbuotojos

Susitikom su Jo Eminencija kardinolu Audriu Juozu Bačkiu jo rezidencijoje. Jis padėjo už nuolatinę finansinę paramą Betanijos valgyklai, Šv. Juozapo seminarijai už žymią paramą (10,000 JAV dol.), skirtą Vilniaus arkivyskupijos CARITO Motinos Teresės nakvynės ir globos namų biudžetinėms išlaidoms padengti bei 600 JAV dol. Vilniaus arki-

vyskupijos CARITO globojamiems vaikams įsigyti mokymui skirtų priemonių.

Kartu su dekanu Baliu Stankumi aplankėme CARITO vaistinę ir susitikome su sesele vienuole Onute. Ji aprodė vaistinę, padėjo už kompiuterį. Matėme dar daug vaistų dėžių, siūstų iš Catholic Medical Mission Board, New York. (Pagalba Lietuvai" gausna vaistus iš šios organizacijos veltui, ir padalinys užmoka už persiuntimo išlaidų padengimą) Ji rūšiuoja vaistus pagal reikalingumą ir skirsto ligoninėms ir klinikoms. Sesele Onutė pareiškė, kad reikalinga vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, širdies, kolesterolio, antihistaminų, nuo slogos ir t.t. Šalia šios vaistinės veikia ir mažesnė vaistinė. Kalbėjome su vaistininke Lile, kuri parodė, kad daugeliu vaisto spintos yra tuščios ir reikia įvairių vaistų žmonėms.

Vilniaus arkivyskupijos CARITE dirba 26 etatiniai darbuotojai bei 130 savanorių.

Neseniai lietuviškoj spaudoj buvo prašyta skubios paramos "CARITO" programoms. Visuomenė gražiai atsiliepė ir gauta 610 JAV dol. Šios aukos perduotos CARITUI pagal aukotojo pareikalavimą ar paskirtos nuo CARITO direktoriaus nuožiūros.

CARITO veikla nebūtų įmanoma be įvairių organizacijų ir privačių asmenų paramos. Finansavimas iš Vilniaus miesto savivaldybės vis mažėja, o šių programų išlaidos vis didėja. Visos šios programos yra dauguma (apie 90%) išlaikomos Vilniaus arkivyskupijos ir kitos lėšos gaunamos iš užsienių rėmėjų. Vilniaus arkivyskupija aptarnauja ir remia daug bendruomenės narių. Reikalinga visuomenės pagalba padėti Vilniaus arkivyskupijai toliau tęsti šias socialinių patarnavimų naudingas ir reikalingas programas. Lietuvos Vyčių padalinys "Pagalba Lietuvai" kreipiasi ir prašo visuomenės finansinės pagalbos šioms socialinėms programoms Lietuvoje. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Jas prašome siūsti: Aid to Lithuania, Inc., c/o Regina Juškaitė-Švobienė, 1594 Beaupre Ave., Madison Heights, MI 48071-2622. Informacijai galima skambinti tel. (248) 547-2859, faksas - (248) 549-0982, arba e-paštas - Rjuskasvoba@cs.com. Iš anksto dėkojame už paramą.

Domas Cesevičius

GINČAS DĖL “LAISSEZ-FAIRE”

IV

(Ištrauka iš knygos “Domas Cesevičius”)

Dėl pirmo Keyneso pasiūlymo, būtent, kad įmonės, dirbančios su dideliais kapitalais, turi būti pusiau socializuotos, teoriškai nieko tikro negalima pasakyti net ir liberališkoje platformoje stovint. Viskas čia pareina nuo to, kaip jos bus socializuotos, nuo to, kiek bus tas “elastiškumas garantuotas” ir kiek ir kokia prasme tos pusiau autonomiškos socializuotos įmonės pareis nuo valdžios. Kolektyvūs reikalai turi būti kolektyviai organizuojami. Todėl kolektyvinius reikalus gali organizuoti ne tik pusiau autonomiškos korporacijos, bet ir pati valstybė. Visiškai galimas daiktas ir esant liberalinei santvarkai turėti valstybines įmones. Tas nesipriešina liberalizmui. Ir pačiam liberalizmui įsigalėjus, vadinamaisiais mančesterizmo laikais, buvo valstybės vedamų įmonių, buvo valstybės įsikišimų į ūkio gyvenimą. “Ne patys faktai, kad valstybė turi savo įmones ar kad kontroliuoja privatų ūkį, yra pavojingi kapitalizmui. Pavojus atsiranda tik tada ir pareina nuo to, kada valstybė savo valstybines įmones ir teisę kontroliuoti privatų ūkį išnaudoja kovai su privačiu ūkiu, išnaudoja tam, kad galėtų iš viso privatų ūkį panaikinti”. Arba, kaip M.J. Bonnas teigia, visiškai yra galima suderinti valstybės įmones su kapitalizmo pagrindais. Tik reikia, sako jis, kad tos įmonės tada būtų vedamos pagal kapitalistinio ūkio dėsnius ir kapitalistinio ūkio dvasią. Taigi taip atrodo ta pusiau socializacija. Bet, prisimenant Vokietijos praktiką, kur, tuojau po karo, didelės įmonės buvo socializuotos, o paskui, po praktiškų patyrimų, vėl nejučiomis atsisocializavo, visados galima abejoti ir tų Keyneso siūlomų “pusiau socializuotų” įmonių tikslingumu.

Kur kas įdomesnis yra antrasis Keyneso pasiūlymas. Keynesas ir daugelis kitų mano, jog dabartinis ūkio gyvenimas yra per daug dinamiškas ir todėl jame yra

daug netikėtumų, daug rizikos, iš ko kyla daug negerumų. Todėl esą reikalinga tuos negerumus pašalinti, stabilizuojant ekonominio gyvenimo sąlygas. O tas esą galima padaryti, konjunktūros svyravimus esą galima pašalinti, manipuliuojant valiutos ir kredito reikalus, reguliuojant kapitalo kanalus. Tam tikra diskonto politika, vertybės popierių leidimas - jų sutraukimas arba išpūtimas - esą gali reguliuoti ūkio svyravimus. Tada turtas ir pajamos, kurios susidaro iš konjunktūros ir kainų svyravimų, išsilygina. Vadinasi, užtenka tik centrinio banko vedėjo, kuris, reguliuodamas kredito sroves, palaiko pusiausvyrą visame krašto ūkyje. Vadinasi, visame krašto ūkyje pasilieka kapitalizmas, o centriniam banke jau socializmas. Šitokia ūkio politika per centrinį banką būtų galima tik tada, jeigu to banko veikimo niekas neparayžiuotų. Bet jeigu ūkio gyvenimas yra laisvas, jeigu yra galimos stiprios įmonininkų sąjungos, tada ir centrinis bankas negali savo politikos sėkmingai vesti. Ir iš viso tokia ūkio politika yra sunkiai įmanoma, nes reikalinga tada, kad banke sėdėtų viską žinąs, neklystantis diktatorius. Kredito politika yra labai reikšmingas faktorius, bet ne tokia prasme, kad ji galėtų pašalinti konjunktūrų svyravimus. Centrinis bankas tik tada gali prisidėti prie konjunktūrų sušvelninimo, kada jis savo politika remia ne kokią nors ekonominę programą, kurią jis nori įvykdyti, ne kokią savavališką teoriją, bet kada jis taikosi prie realių pinigų rinkos sąlygų. Svarbu, kad bankas veiktų ne taip, kaip jis nori, bet kaip to reikalauja tautos ūkis. Bankas turi tarnauti, bet ne diktatoriauti. Konjunktūros yra toks komplikotas daiktas, kad konjunktūrų politikos negali vesti vienas žmogus, kokios nors vienos teorijos laikydamasis. Konjunktūros pasireiškimai įvairuojančiame tautos ūkyje negali būti taip schematiškai išsprendžiami.

Ir apskritai, jeigu laikysimės kapitalizmo, kaip jo laikosi Keynesas, tai sunku reikalauti pašalinti iš ūkio gyvenimo riziką. Tik socializme galima kalbėti apie ekonomikos gyvenimą be rizikos. Socializme nėra kam rizikuoti. Dabar kalbama, kad gyvenimas vis labiau stabi-

lizuojasi, labiau užsidaro žinomose ribose, nebėra toks ekspansyvus, nebegalima tikėtis atrasti naujų kraštų, - todėl esą turėtų mažėti ir ūkio dinamiškumas, turėtų mažėti rizika. Bet iš kitos pusės, atsiminus smarkią technikos pažangą, daugybę išradimų ir tuos nepaprastus galimumus patobulinti produkciją, jei ne kiekybiškai, tai kokybiškai, sunku yra kalbėti apie ūkio gyvenimą be rizikos, be dinamiškumo.

Trečias Keyneso pasiūlymas dėl aktyvios antropologinio ūkio politikos jau išeina iš grynai ekonominių klausimų sferos ir didėle savo dalimi pereina į etiką. Gimimų skaičiaus padidėjimas ar mažėjimas nėra vien ekonomikos problema. Čia labai daug reiškia ir religiška etiški motyvai. Gimimų skaičius daugiau pareina nuo gyventojų pasaulėžiūros, nuo tam tikro kultūros stiliaus, nuo tam tikros laiko optikos ir nuo daugybės iracionalių momentų. Ar valstybė savo autoritetu ir savo biurokratiškais priemonėmis galėtų čia daug padaryti, tenka abejoti, prisimenant kad ir prancūzijos pastangas ta linkme. Todėl ir šį Keyneso pasiūlymą irgi tenka rezervuoti vertinti.

Amerikoje intervencio-

nistiškomis idėjomis išėjo į viešumą Niujorko universiteto profesorius Johnas Maurice Clarkas (ne John Bates Clark!). Savo pagarsėjusioje knygoje “Social Control of Business” (=socialinė ūkio (biznio) kontrolė) jis veda tą mintį, kad nekontroliuojamas ūkio gyvenimas esąs socialiai pavojingas. Teisinės lygybės esą neužtenka. Socialinė teisybė reikalaujanti, kad valstybė kontroliuotų ūkį ir kad remtų žemesniųjų klasių reikalus. Toliau jis įrodinėja valstybės įsikišimų į ūkio gyvenimą reikalingumą ir tikslingumą.

Clarkas skiria dvi rūšis valstybės (socialinių) įsikišimų į ekonominius reikalus. Pirmoji įsikišimų rūšis liečia daugiau produkcijos [gamybos - V.L.] politiką, antroji rūšis - kainų politiką. Pirmos rūšies įsikišimai pasireiškia apsaugos munitais, tokia finansų politika, kuri ne vien fiskalinių, bet ir socialinių tikslų, silpnesniųjų įmonių palaikymu, darbo laiko nustatymu ir t.t. Kainų politikos įsikišimai turi tikslą kitaip (žemesniųjų klasių ir darbininkų naudai) nustatyti kainas, negu jos susidaro laisvoje rinkoje. Čia įeina įvairių prekių kainų taksos [tax (angl.) - valstybinis mokestis], procentų taksos, uždarbio taksos, butų nuomos taksos ir t.t.

Dėl pirmųjų, arba dėl

produkcijos [gamybos. -V.L.] politikos įsikišimų, Clarkas prieina išvadą, kad ekonomiškai tai esąs neigiamas veiksnys. Tie įsikišimai trukdo ir silpnina produkciją [gamybą - V.L.]. Politškai tokie įsikišimai turi ir gerų, ir blogų pusių. Kalbėdamas apie valstybės įsikišimus, kurie liečia kainas ir kurie turi tikslą nustatyti kitokias kainas, negu jos susidaro laisvoje rinkoje, Clarkas išeina iš Amerikos procento taksų. Clarko nuomone, šitos procento taksos nepasiekia savo tikslo. Nors procentų taksos ir buvo nustatytos, kam nepatogu buvo jų laikytis, tie mokėjo iš tų taksų išsisukti. Čia ateidavo į pagalbą visokios rinkliavos, kurias turėjo mokėti norįs paskolą gauti, ir tokiu būdu procentas pakildavo. Mažų sumų skolinimas ėjo nelegaliais keliais. O kadangi tokios nelegalios operacijos bijo dienos šviesos, tai procentai, - daug didesni, negu jie būtų laisvoje rinkoje, vadinasi, jei nebūtų nustatytų procento taksų. Bet vis dėlto Clarkas mano, jog procento taksos nėra toks jau visiškai be prasmės dalykas. Reikia, sako, smulkių paskolų rinką palikti ir toliau laisvą, bet reikia įstatymais uždrausti imti aukštesnį procentą, negu yra laisvos rinkos procentas.

(Bus daugiau)

Vilniaus bažnyčių bokštai.

JONUŠAVOJE - YPATINGAS RENGINYS

Tokiais žodžiais prasidėjo Č. Masaičio, JAV gyvenančio matematiko, astronomo, NATO karinės programos kūrėjo, balistikos tyrimų laboratorijos vedėjo, poeto, knygų "Nuotaikų pėdsakai" (1993 m.) ir "Sugrįžki niekad neišėjęs" (1994 m.) pristatymas Kėdainių Mikalojaus Daukšos Viešosios bibliotekos Jonušavos filiale. Renginys, anot pranešėjos, visų pirma ypatingas dėl tos priežasties, jog bus kalbama apie labai žinomą žmogų, apie kurį kėdainiškiai... beveik nežino! Ypatingas ir dėl to, jog dar nepavėlavome, pagerbiame esantį ir jaučiantį.

Greta išvardintų postų ir pareigų, kuriuos per įtemptą gyvenimą turėjo Č. Masaitis, galima išvardinti dar daug: aktyvus VLIK-o, BALF-o dalyvis, Lietuvių Katalikų akademijos narys, pilotas - mėgėjas, stovyklos vadovas... Alaus statinių vokiškame bravore plovėjas... Nuo jo - iki plačiai žinomo mokslininko, kurį paskaitų skaityti kviečiasi garsūs universitetai, kurio pavardė mirga moksliniuose leidiniuose, kurį teko matyti bei girdėti ir Lietuvos aukštųjų mokyklų studentams.

Nors Česlovas gimė Kaune, o gimnaziją baigė Biržuose, su Kėdainiais jį sieja artimas giminystės ryšys, ir ne vien tik. Josvainiuose gyveno jo seneliai, čia pat palaidota ir

mama. Kėdainiuose šiuo metu gyvena jo giminės, o Sičorių dvarą ant Barupės upelio kranto netoli Labūnavos 1940 m. įsigijo jis pats - neseniai laimingai vedęs, mokslus baigęs ir sėkmingai dirbantis Vilniaus universiteto astronomijos katedros laborantu, Jėzuitų gimnazijos mokytojas, randantis laiko dar ir privačioms pamokoms. Perdengiant dvaro trobesius, ant vienos čerpės Č. Masaitis išraižo raides ČM, vargu, ar galėdamas nujauti, jog būtent tą čerpę po daugelio metų - 1988-aisiais, ras buvusio dvaro vietoje.

Skaudūs 1944-iejai sulaužo ne tik Č. Masaičio, bet ir daugelio lietuvių likimas. Vieni idėjų suklaudinami, kiti tas idėjas piktdžiugiškai pritaiko sąskaitoms suvesti. Vieni patiria tiesioginį "taikdarių" smurtą, kiti gelbstisi, siekdami apsaugoti savo šeimas. "Sėsiu ant dviračio, apsigrėšiu, palėksiu iki kokio mūsų užimto kaimo..." skausmingai abejojančius Česlovo žodžius, pasitraukiant iš Lietuvos (su pusantrų metų Nijolyte, žmona Elenute ir vežimu mantos) cituoja "Nuotaikų pėdsakų" įžangoje dukterėčia Aldona Teresė Gečienė. Dėkui Dievui, Česlovas nesėdo ant dviračio, neapsigrėžė ir neparlėkė...

Vokietijoje, stovykloje, puikiai mokėdamas anglų

Česlovas Masaitis Viešnagės Lietuvoje metu.

kalbą, Č. Masaitis tampa lietuvių, o vėliau ir visos stovyklos vadovu, dar vėliau - Lietuvių komiteto pirmininku. Po patirtų sukrėtimų neišgyvena mažasis Masaičių sūnelis...

1949 m. šeima apsigyvena Kentucky valstijoje. Č. Masaitis dėsto matematiką Nazareto kolegijoje, vėliau - Kentucky universitete. Reikėjo ruošti doktorantūrai, tačiau Lietuvoje likusio diplomo taip ir nepavyko atgauti. Universiteto dekanas po pokalbio su Česlovu suvokia, jog bendrauja su perspektyviu žmogumi. Atrodo, jog aktyvumas, entuziazmas, domėjimasis ir greta - meilė savo šeimai - buvo varomosios Č. Masaičio gyvenimo jėgos. Kad dukrelė galėtų mokytis lietuviškai, šeima persikelia į Maryland valstiją. Dabar Balistikos tyrimų laboratorijoje, paskaitos Maryland, Delaware universitetuose. Laisvalaikiu - pilotas mėgėjas.

Č. Masaičiui nebuvo kada

dejuoti dėl metų, praleistų svetur (pasitraukimas iš Tėvynės, gyvenimas Regensbergo pabėgėlių stovykloje ir Šeinfeldo pilyje, savos vertės įrodinėjimas svečioje šalyje), Č. Masaitis visą gyvenimą dirbo. Tą ypatingą darbingumą pabrėžė ir renginyje dalyvavę Česlovo artimieji. Dukterėčia Birutė Šimonienė pasakojo apie susitikimus su "mūsų dėdule" - visuomet pasiūšusiu padėti, gebėjusiu nuoširdžiai ir paprastai bendrauti. Išsilavinusiam ir užimančiam aukštą postą žmogui, nebuvo brangesnių žmonių už žmoną ir dukrelę. Meilė Tėvynei - neatsiejama nuo meilės artimiesiems. "Negaliu jums paskaityti kurio nors vieno eilėraščio, norėčiau jums paskaityti visus," - sakė. Birutė. Jei susirinkusieji stebėjosi Č. Masaičio talentu, tai sūnėnas Jurgis Algis Balčiūnas akcentavo neeilinį kasdieninį dėdės darbštumą. Vaizdingai papasakojęs apie apsilankymą Amerikoje ir paklaustas ar nebuvo kilęs

noras ten likti, Jurgis net nustebo: ne. Jis mano, kad žmogus turi savo šeimą, savo vietą.

Matematika, anot Č. Masaičio, nesiderina savo tvirta logika su žmogaus prigimtimi. Gal todėl net artimiesiems buvo staigmena tokio užimto žmogaus prisipažinimas, jog kuria eiles. Kada? - vėlgi norisi nusistebėti Česlovo galiomis. Galbūt reikėjo atsvaros, galbūt ir matematikos ir poezijos sąlyčio taškas - harmonijos siekimas? Matematiniai dėsniai - tarsi pamatas geram namui. Kokie yra poetiniai dėsniai? Į tai ir bando atsakyti kiekvienas kuriantis žmogus. "Gal skaitytojau, Tu nudažysi mano žodį savo širdies spalvomis ir išskaitysi čia savosios nuotaikos virpėjimą (...) juk tom pačiom raidėm visi mes rašome. Tiktai kiekvieno mūsų rašalo - ar nuotaikos - kita spalva, ir jų prasmė - sava mums kiekvienam..." - gražia lyrine šneka, nieko nereikaludamas ir pernelyg nesitikėdamas kreipiasi autorius į savo skaitytojus. O šie abejingi neliko - bent jau tie, kurie buvo Jonušavoje. Atmintinai ir išraiškiai deklamavo penkiametė Agnė Šedbaraitė, skaitė Agnė Sipavičiūtė, Kristina Petruševičiūtė, Rita Vertelienė.

Č. Masaičio poezijoje, be dominuojančių Tėvynės, mylimųjų temų, jaučiamas gilus religinis jausmas, kuris puikiai dera su pasaulietiška mąstysena (tą ryšį pabrėžė ir Birutė Šimonienė). Atrodo, lemtis šiam žmogui sudavė skaudžius smūgius - teko palikti Tėvynę, netekti mažo sūnelio, užaugintos dukters, mylimos žmonos. "Skausmas mojo grįžti atgalios," "tavų rugiagėlių šaukiuos", "ak Tėviške, ak Tėviške, argi gyvenimas tikresnis už Tave?" - tai tik trumpos užuominos apie gilų ilgėsį, kurį jaučia autorius. Tačiau jis nori "pasemt sekundžių iš savo nykstančio buvimo" (vėl ta ypatinga Č. Masaičio nepasidavimo gaida), jis nori (...) *būti paradoksas: ir būti laisvas kaip fotonas galaktikų erdvėj, ir nešt kartu mažą širdy didžiulį ilgesio Puntuką!* (1985 m.)

Vis dėlto likimas Č. Masaičiui dosnus: jis atseikėjo jo protui, valiai ir jausmui didelę dovaną. Švelniu visaapimančiu liūdesiu, tikėjimu, meile ji plūstels į jus iš dviejų neplonų knygų. Sugrįžusių, niekad neišėjusių.

Rasa Stankevičienė
Kėdainiai, Lietuva

Atkelta iš 7 p.

VASARIO 16-OSIOS
GIMNAZIJOJE

Ypatingai buvo giriami lietuviški šokiai ir lietuviškos dainos. Todėl dar kartą kviečiami gimnazistai. Renginio pelnas bus skirtas kun. Hermano Šulco Lietuvoje kuriamo jaunimo centrui.

Spalio 2 d. kviečiami šokėjai, o gruodžio 8 gimnazijos dainų būrelis į Lorschą. Abu kartus mokiniai koncertuos Karalių salėje, pirmą kartą Rytų vokiečių draugijai, o antrą kartą seneliams per Kalėdų Eglutę.

Pagerbtos teroro aukos

Pasklidus žiniai apie Pasaulio prekybos centro ir Pentagono užpuolimą, Vasario 16-osios gimnazija vėliavas nuleido ant pusės stiebo. Trečiadienį, rugsėjo 12 d. vakare mokiniai susirinko trumpam pagerbimui į gimnazijos salę. Direktorius A. Šmitas painformavo apie įvykius, Niujorke gimusi M. Dambriūnaitė-Šmitienė

papasakojo, kaip ji pergyveno šią žinią ir kun. Alfonsas Kelmelis sukalbėjo maldas. Po to gimnazistai prie gimnazijos kryžiaus padėjo degančias žvakes aukom atminti.

Veiklūs gimnazijos absolventai

Seinuose vykusiame Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos ir kraštų pirmininkų suvažiavime nuo rugpjūčio 12 - 15 d. dalyvavo net 10 buvusių Vasario 16-osios gimnazijos mokinių: PLJS pirm. M. Stanevičius iš Kanados, M. Kalainis ir V. Jasinskaitė iš Argentinos, M. Savickaitė iš Australijos, o iš Vokietijos - gimnazijos direktorius A. Šmitas, Vokietijos LB pirmininkas A. Šiugždinis, gimnazijos Kuratorijos pirmininkas V.J. Damijonaitis, Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirm. V. Lemkis ir Jaunimo Sąjungos valdybos nariai D. Lemkienė ir K. Žulys. Pasirodo, kad buvę gimnazistai visame pasaulyje reiškiasi lietuvių veikloje.

ŠVYTURYS MOKSLAS IR KULTŪRA - LITUANISTINIO UGDYMO TĘSINYS

ŠVYTURYS vėl gyvuoja! Nuoširdžiai kviečiame buvusio ŠVYTURIO narius ir visus moksleivius įsijungti į ŠVYTURIO veiklą.

KĄ KVIEČIAME? Visus moksleivius, nuo 8-to iki 12-to skyriaus.

KĄ VEIKSIME? - skaitysime ir diskutuosime lietuvišką literatūrą ir spaudą, išmoksime austi lietuviškas juostas, sportuosime, dainuosime ir smagiai praleisime šeštadienio rytą.

KADA RINKSIMĖS? - pradėdame veiklos metus šeštadienį, rugs. 15 d., 9:00 v.r. Toliau, rinksimės kas trečią šeštadienį. (10/6, 10/27, 11/17, 12/8)

LAUKIAME JŪSŲ VISŲ!

Dėl informacijos, skambinkite
Živilei Vaitkienei 216-642-4678.

Pigiaai parduodamos bulvių tarkavimo mašinos!
Tel. (847) 845 3972 (Siunčiame UPS!)

Kas mėnesį naujos prekės iš Lietuvos!

Šokoladai, knygos, suvenyrai, muzika ir daugiau...
Dievo Motinos parapijos knygų kioske kiekvieną
sekmadienį po Mišių!

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 12 d. penktadienį 7:00 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje tradicinės Clevelando Lietuvių Dienos. JAV LB 50-čio sukakties AKADEMIJA - pagrindinis kalbėtojas Arvydas Barzdukas. "AŽUOLIUKŲ" choro koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

SPALIO 14 d. sekmadienį 9:45 v.r. vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo. 10:00 v.r. Dievo Motinos parapijos šventovėje Lietuvių dienų iškilmingos mišios. (Dalyvauja organizacijų atstovai su vėliavomis) gieda "EXULTATE" choras, vad. muz. Rita Klitorienė. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 24 d., 6:30 v.v. Lietuvių Namų viršutinėje salėje - Abiturientų/studentų pagerbimo pokylis.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

TRISDEŠIMT DEVINTASIS "Dirvos" novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių

IŠ A.A. SIMO KAŠELIONIO
Palikimo, kurį tvarko "Korp! Neo-Lithuania"
vyr. valdyba

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.

Paskutinė rankraščių įteikimo data - 2001 metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaūdą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

**Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191**

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai gražinami, tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

DIRVAI AUKOJO

V.Bieliauskas, Cincinnati, OH 15
J.Kardokas, Baltimore, MD ... 15
P.Molis, Shrewsbury, MA 15
O.Skardis, Euclid, OH 15
N.VonKiparski, Montville, OH 15
J.Gradinskas, Chicago, IL 10
A.Indreika, Chicago, IL 10
V.Juozokas, Newington, CT ... 5

*Nuoširdžiai dėkojame
visiems aukotojams*

JUODAS ANTRADIENIS

Rugėjo 11 d. antradienį JAV-bes sukretė siaubingas teroristų užpuolimas. Įvykių pynė dienai prasidedant išsivystė tartum antros klasės negando filmas. Amerikiečiai apspitę televizijos ekranus su nuostaba sekė sunaikinimus. Ir šiuo atveju tas, ką jie matė ir girdėjo buvo tikrovė. Ir tas vyko Amerikoje.

Visa tos dienos tikrenybė buvo vis kartojama ir kartojama televizijos transliacijose - žuvimai Pasaulio Verslo Centre (WTC) New Yorke ir dalinis apgriovimas Pentagono pastato, kur yra JAV karinis centras.

Nedaug kas ginčytųsi, kad tai buvo blogiausias aktas nuo Pearl Harbor laikų Havajuose.

Vietinės valdžios įstaigos Clevelande tądien tapo uždarytos. Daug privačių įstaigų irgi nustojo veikti. Netrukus visi keliai iš miesto tapo užkimšti automobilių, o miesto centras liko tylus ir vaiduokliška tuščias. Hopkins tarptautinis oro uostas ir NASA Lewis tyrimų centras tapo irgi uždaryti.

Prislėgiančioms žinioms besitęsiant daugelis pajuto norą pasiguosti. Vienas Baldwin - Wallace kolegijos studentas pamatęs Pasaulio Verslo Centro bokšto sugiuvimą, panoro skambinti namo mamai ir su ja pasikalbėti. Tas daug kam atėjo mintin - palikti kas buvo daroma ir pasiekti vyrą, žmoną, tėvus ar vaikus. O kitiems, kurių artimieji buvo užpuolimų srityse, tai buvo sunkiausios nerimo valandos, laukiant žinių apie artimuosius.

Tokiu laiku, kurį vėliau prisiminsime kaip krašto tamsiausias valandas

*Pagal "The Sun Press"
parengė Ger. J.*

BALTIJOS DRAUGYSTĖS POKYLIS

Marriott Boston Quincy Hotel
One thousand Marriott Drive
Quincy, MA

Prieš dešimt metų trys mažos valstybės prie Baltijos jūros - Estija, Latvija, Lietuva - atgavo nepriklausomybę iš Sovietų Sąjungos, tuo pačiu galutinai sutriuškindamos sovietinę imperiją. Prisiminti šio įvykio 10-ties metų jubiliejų ir švęsti ilgalaikę tarp trijų Baltijos bendruomenių Bostono apylinkėse, kviečiame atvykti į Baltijos Draugystės Pokylį.

6 PM - 7 PM - kokteilių valanda

7 PM - 1 PM vakariene, trumpa programėlė,
šokiai

Bilietai kaina - 60 dol. asmeniui

Čekius rašyti "Baltic Friendship Ball 2001,
C/O Taupa Lithuanian FCU
P.O. Box 95
South Boston, MA 02127

Iškilius klausimams, galite skambinti
(978) 582 4522

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS - SPAUDOS MĖNUO

Papiginta metinė prenumerata naujiems skaitytojams

DIRVA	\$25.00 (vietoje \$35.)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS	\$65 (vietoje \$100.)
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629	
DARBININKAS	\$25.00 (vietoje \$35.)
341 Highland Blvd Brooklyn, NY 11207	
EGLUTĖ	\$10.00 (vietoje \$15.)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS	\$25.00 (vietoje \$35.)
2624 W. 71 st. St. Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS	\$15.00 (vietoje \$25.)
14911 127th St. Lemont, IL 60439	
PENSININKAS	\$10.00 (vietoje \$15.)
2711 W. 71 st. St. Chicago, IL 60629	
BRIDGES	\$15.00 (vietoje \$18.)
1927 W. Boulevard Racine, WI 53403	
LITUANUS	\$8.00 (vietoje \$10.)
1501 - So. Indiana Ave Chicago, IL 60605	
LITHUANIAN HERITAGE ..	\$20.00 (vietoje \$29.95.)
P.O.Box 225 Lemont, IL 60439	
AMERIKOS LIETUVIS	\$30.00 (vietoje \$39.)
7349 W. 55th Palce Summit, IL 60501	

ĮVAIRIOS ŽINIOS

APDOVANOTI ŽYDŲ GELBĖTOJAI

Minint Lietuvos žydų genocido 60-ąsias metines rugsėjo 20 d. Prezidentūroje grupei teisuolių buvo įteikti apdovanojimai.

Žūvančiųjų gelbėjimo kryžius Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus įteikė asmenims, kurie, nepaisydami mirtino pavojaus sau ir šeimai, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydų tautybės žmones nuo nacių genocido.

Kreipdamasis į apdovano tuosius ir jų artimuosius, kaip praneša ELTA, V. Adamkus pažymėjo, jog šešios dešimtys metų nuo žydų genocido Lietuvoje pradžios primena žiaurią prievartą, nužmogėjimą, barbariškumą ir jų akivaizdoje pasireiškusi žmogiškumą, meilę artimui, pasiaukojimo drąsą.

Nacių okupuotoje Lietuvoje, kalbėjo Prezidentas, Jūsų ir Jūsų artimųjų parodytas žmogiškumas pasiekė savo tikslą. Jūsų dėka žydų ir lietuvių tautos šiandien bendrauja ir pasitiki viena kita. Tai, kas prieš šešias dešimtis metų buvo rizika Jūsų ir Jūsų artimųjų gyvybe, šiandien

tampa viena iš svarbiausių dvasinių atramų. Ant šios atramos kuriama Lietuva, lietuvių ir žydų, Lietuvos ir pasaulio santykiai turi ateities viltį.

Esu tikras, sakė V. Adamkus, kad tokią viltį turėjote ir tada, kai tarnavote ne prievartai, o žmogiškumui, kai gelbėjote nelaimės ištiktus žydų tautos žmones - kito

tikėjimo, kitos kultūros Lietuvos piliečius.

Savo kalboje šalies vadovas pabrėžė, kad šiandieninė Lietuva - tai valstybė, išsipareigojusi savo praeičiai, laisvai ir atvirai visuomenei, bendražmogiškoms vertybėms. "Jūsų idealizmas, ryžtas ir drąsa šią pareigą kilniausiai įprasmino dar prieš šešias dešimtis metų, - sakė Lietuvos Respublikos Prezidentas V. Adamkus.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**

passports - visas - prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

PIGIAUSI TARPTAUTINIAI SKAMBUČIAI

Naudotis galima pasikeitus kompanija arba per kodą. Turime planą mobiliems telefonams. Galite užsisakyti PASSPORT skambinimo kortelę, Call-Back iš Lietuvos bei asmeninius 800 nemokamus numerius.

Tel. informacijai ir užsakymams:
1-888-606-3427

MAXITEL
COMMUNICATIONS

www.maxitelusa.com

skambinti į Lietuvą, 6c. JAV visą parą.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,
PUSEI METŲ - \$20,
PIRMA KLASE - \$58,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS:
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

MATAS REALTY

Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Hefl Rd. Cleveland, OH 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124 (440) 473-2530